

Finanstilsynet
Århusgade 110
2100 København Ø

Anmeldelse af teknisk grundlag m.v.

I henhold til § 20, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed skal det tekniske grundlag m.v. samt ændringer heri anmeldes til Finanstilsynet. Det skal anmeldes senest samtidig med, at grundlaget m.v. tages i anvendelse. I denne anmeldelse forstås ved forsikringsselskaber: livsforsikringsaktieselskaber, tværgående pensionskasser og filialer af udenlandske selskaber, der har tilladelse til at drive livsforsikringsvirksomhed efter § 11 i lov om finansiel virksomhed.

Brevdato

8. oktober 2009

Forsikringsselskabets navn

PFA Pension

Øverskrift

Forsikringsselskabet angiver en præcis og sigende titel på anmeldelsen

Teknisk grundlag for PFA Plus

Resume

Resuméet skal give et fyldestgørende billede af anmeldelsen

Anmeldelsen erstatter den tidligere fremsendte anmeldelse af samme navn, dateret den 1. juni 2009.

Anmeldelsen indeholder en udvidelse af det tekniske grundlag for PFA Pension. Udvidelsen er gældende for det nye produkt PFA Plus og anmeldes som afsnit 8.14 i teknisk grundlag for PFA Pension. Desuden anmeldes konsekvensrettelser og visse præciseringer i det eksisterende tekniske grundlag for PFA Pension.

Teknisk grundlag for PFA Plus er ikke garanteret. Det betyder, at det tekniske grundlag kan ændres ved anmeldelse til Finanstilsynet.

PFA Plus er et Unit Link-baseret produkt med mulighed for tilknytning af forsikringsdækninger.

Der kan tegnes dækning ved død, tab af erhvervsevne, kritisk sygdom samt forsikring af helbred. Opsparing kan ske på skattekode 1 (livsvarig livspension), skattekode 2 (ratepension), skattekode 3 (kapitalpension) og skattekode 9 (tidsbegrænset livspension). Alle tre opsparingsformer kan ligeledes oprettes på skattekode 7 (uden fradragsret). Til den del af den aftalte indbetaling som anvendes til opsparing, kan der knyttes ret til indbetalingssikring (præmiefritagelse) ved tab af erhvervsevne.

Der tilbydes to forskellige investeringskoncepter, "Du Investerer", hvor kunden selv foretager sine investeringsvalg og "PFA Investerer", hvor PFA Pension foretager investeringsvalgene ud fra en given investeringsprofil. Alle profiler bygger på en livscyklustankegang, hvor den investeringsmæssige risiko nedtrappes med alderen.

For pensionskunder med investeringskonceptet "PFA Investerer" er det muligt at tilknytte udbetalingssikring, hvor kunden kan sikre et niveau af udbetalingerne i en periode, samt KundeKapital.

Lovgrundlaget

Det angives, hvilket/hvilke nr. i § 20, stk. 1, anmeldelsen vedrører:

Anmeldelsen vedrører følgende numre i § 20, stk. 1 i Lov om finansiel virksomhed:

1. De forsikringsformer, som selskabet agter at anvende.
2. Grundlaget for beregning af forsikringspræmierne, tilbagekøbsværdier og fripolicer.
3. Regler for beregning og fordeling af realiseret resultat til forsikringstagerne og andre berettigede efter forsikringsaftalerne.
6. Grundlaget for beregning af livsforsikringshensættelser såvel for den enkelte forsikringsaftale som for selskabet som helhed.

Ikrafttrædelse

Dato for ikrafttrædelse angives:

01-06-2009

Ændrer følgende tidligere anmeldte forhold

Forsikrings-selskabet angiver, hvilken tidligere anmeldelse eller anmeldelser nuværende anmeldelse ophæver eller ændrer:

Vedrørende teknisk grundlag for PFA Pension anmeldes følgende afsnit, hvorved tidligere anmeldelser af disse afsnit ophæves:

- Afsnit 1.20 "Livsforsikringshensættelsen for forsikringer der er tilknyttet investeringsfonds" senest anmeldt d. 17. december 2008
- Afsnit 3.1.1 "Regulativ for beregning og fordeling af realiseret resultat til forsikringsaftalerne for forsikringer tegnet på beregningsgrundlagene G82 5%, G82 3%, G82 3,7%, G982 2%, Uni98 2% samt L99" senest anmeldt d. 31. januar 2008
- Afsnit 3.15 "Regler for egenkapitalforrentning m.v." senest anmeldt d. 31. oktober 2008
- Afsnit 3.16 "Særlige bonushensættelser/KundeKapital" senest anmeldt d. 31. januar 2008
- Afsnit 8.7 "Ugaranterede invalideydelser" senest anmeldt d. 19. maj 2006
- Afsnit 8.14 "Teknisk grundlag for PFA Plus" der ikke tidligere er anmeldt.

Endvidere anmeldes

- Særskilt begrundelse for anmeldelse af "8.14 Teknisk grundlag for PFA Plus: Bilag 9-15" efter § 4, stk. 2.

Anmeldelsens indhold med matematisk beskrivelse og gennemgang

Anmeldelsens indhold med analyser, beregninger m.v. på en så klar og præcis form, at de uden videre kan danne basis for en kyndig aktuars kontrolberegninger. Det skal oplyses, hvilken forsikringsklasse det anmeldte vedrører.

Anmeldelsen vedrører forsikringsklasse I, III og VI.

Nyt afsnit 1.20 i Teknisk grundlag:

[Vedlægges som bilag i henhold til § 4, stk. 4.]

Nyt afsnit 3.1.1 i Teknisk grundlag:

3.1.1 Regulativ for beregning og fordeling af realiseret resultat til forsikringsaftalerne for forsikringer tegnet på beregningsgrundlagene G82 5%, G82 3%, G82 3,7%, G82 2%, Uni98 2% samt L99

§ 1. Lovgrundlag m. v.

Dette regulativ beskriver, hvorledes PFA Pension beregner og fordeler realiseret resultat til forsikringsaftaler med depotrente (gennemsnitsrenteforsikringer) i henhold til § 20, stk. 1, nr. 3 i lov om finansiel virksomhed. Dette regulativ gælder ikke for PFA Plus, som er omfattet af et andet regulativ.

Dette regulativ erstatter det anmeldte "Regulativ for beregning og fordeling af realiseret resultat til forsikringsaftalerne for forsikringer tegnet på beregningsgrundlagene G82 5 %, G82 3 %, G82 3,7%, G82 2 %, Uni98 2 % samt L99" af 1. februar 2008.

§ 2. Anmeldelse og løbende ændringer

PFA Pension skal til Finanstilsynet anmelde regler for beregning og fordeling af det realiserede resultat til forsikringstagere og andre berettigede efter forsikringsaftalerne. Dette regulativ angiver hovedtrækkene i disse regler. PFA Pension kan uden varsel ændre disse regler og dette regulativ, og PFA Pension anmelder løbende ændringer af reglerne til Finanstilsynet.

Regulativet giver PFA Pension adgang til at ændre bonusanvendelsen for policer udstedt før 1. december 2005. For policer udstedt fra 1. december 2005 følger adgangen til at ændre bonusanvendelsen af policen.

Kapitel 1: De realiserede resultater

§ 3. Det realiserede resultat

Det realiserede resultat for PFA Pension beregnes i henhold til § 2 i bekendtgørelse om kontributionsprincippet.

Det realiserede resultat fordeles ifølge de regler, der er anmeldt til Finanstilsynet, mellem egenkapital, KundeKapital i henhold til § 12 i dette regulativ, og forsikringer efter kontributionsprincippet i henhold til § 6 i kontributionsbekendtgørelsen.

Konkret overføres forsikringernes andel af det realiserede resultat til det kollektive bonuspotentiale, hvorfra der sker en udjævnet fordeling af de realiserede resultater til den enkelte forsikring i henhold til § 6 og § 7 i kontributionsbekendtgørelsen. Overførslen til den enkelte forsikring fordeles til

1. Individuel KundeKapital, som er beskrevet i Kapitel 2
  2. styrkelse, som er beskrevet i Kapitel 3
  3. overførselstillæg, som beskrevet i Kapitel 4
  4. bonus, som er beskrevet i Kapitel 5
- Fordelingen er prioriteret som anført.

§ 4. Beregning af forsikringens andel af overførsel fra de realiserede resultater

Forsikringens andel af overførslen fra de realiserede resultater opgøres som hovedregel månedligt, som forskellen mellem (1) det opgjorte depot ved periodens slutning inden periodens overførsel til og fra Individuel KundeKapital og (2) forsikringens nettoreserve. Forsikringens andel af overførslen fra de realiserede resultater udgør dog mindst det beløb, som i henhold til § 10 overføres til individuel KundeKapital og det beløb, der i henhold til § 17 anvendes til styrkelse.

Nettoreserven er det beløb, som PFA Pension ifølge forsikringens beregningsgrundlag skal hensætte med de gældende forsikringsydelse.

Forsikringens depot inden periodens overførsel til og fra Individuel KundeKapital gøres op på følgende måde:

Depot ved periodens start		
+ rente m.m. af depot	(§ 5)	
+ indbetalinger efter arbejdsmarkedsbidrag		
- forsikringsdækning	(§ 6)	
- administration		(§ 7)
- <u>udbetalinger</u>		
Depot ved periodens slutning inden periodens overførsel til og fra KundeKapital		
+ overførsel fra Individuel KundeKapital	(§ 14)	
- <u>overførsel til Individuel KundeKapital</u>	(§ 10)	
Depot ved periodens slutning		

§ 5. Rente m.m. af depot

Depotet bliver forrentet med den fastsatte depotrente efter skat.

Den del af depotet, der var opsparet 1. januar 1983, er friholdt for pensionsafkastskat. Denne del forrentes derfor med depotrenten før skat.

Depot for forsikringer tegnet i henhold til pensionsbeskatningslovens § 53A er friholdt for pensionsafkastskat. Depotet forrentes derfor med depotrenten før skat.

De anvendte satser for depotrente fremgår af det tekniske grundlag. Satserne kan ændres fremadrettet uden varsel ved fornyet anmeldelse til Finanstilsynet.

Derudover tillægges eventuelt overførselstillæg, som nævnt nedenfor i kapitel 4.

§ 6. Forsikringsdækning

PFA Pension fastsætter sandsynligheder for død og invaliditet mv. på basis af vores erfaringer om - og forventninger til - udviklingen i dødelighed og invaliditet mv.

Betalingen for forsikringsdækningen beregnes ved hjælp af de fastsatte sandsynligheder og forskellen mellem det nuværende depot og det beløb, der i henhold til teknisk grundlag skal afsættes til at dække fremtidige udbetalinger ved død eller invaliditet mv.

For store grupper eller grupper med særlige risikoforhold kan PFA Pension fastsætte en særlig betaling afhængig af de forventede forhold for gruppen.

For grupper af forsikringer kan der være indgået aftale om tilbageførsel af risikooverskud til forsikringerne.

De anvendte satser for betaling for forsikringsdækning fremgår af det tekniske grundlag. Satserne kan ændres fremadrettet uden varsel ved fornyet anmeldelse til Finanstilsynet.

§ 7. Administration

PFA Pension beregner et fradrag i indbetalingerne til dækning af administrationsomkostninger. Fradragsprocenten afhænger af, hvor enkel administrationen er, og hvor stor indbetalingen er.

For forsikringer med små eller ingen indbetalinger trækkes et gebyr fra depotet.

Hvis kunder ønsker særlig omkostningskrævende beregninger eller ændringer, kan PFA Pension beregne et gebyr.

De anvendte satser for omkostninger fremgår af det tekniske grundlag. Satserne kan ændres fremadrettet uden varsel ved fornyet anmeldelse til Finanstilsynet.

Kapitel 2: KundeKapital

§ 8. Definition af KundeKapital

KundeKapital er særlige bonushensættelser af type B i henhold til § 134 i lov om finansiel virksomhed. KundeKapital består af Individuel KundeKapital (se nærmere nedenfor i § 10) og Kollektiv KundeKapital (se nærmere nedenfor i § 13).

KundeKapital indgår på lige fod med egenkapital i basiskapitalen, som er den ansvarlige kapital et forsikringssselskab skal have ifølge lovgivningen. KundeKapital skal dække dels de samme positive og negative poster, som PFA Pension til enhver tid beslutter, at egenkapitalen skal dække, og dels de samme tab, som egenkapitalen skal dække. KundeKapital kan derfor blive reduceret blandt andet ved dækning af tab på forsikringsdriften og andre negative poster. Risikoen for reduktion af Individuel KundeKapital er begrænset, så længe Kollektiv KundeKapital eksisterer, som nævnt nedenfor i § 13.

En forsikring er omfattet af KundeKapital, hvis det fremgår af policen, tillæg eller bilag.

§ 9. Opgørelse af Individuel KundeKapital

Individuel KundeKapital opgøres på følgende måde:

+	Individuel KundeKapital ved periodens start	
+	Overførsel	(§ 10)
+	Forrentning	(§ 12)
-	Dækning af tab mv.	(§ 8)
-	Udbetaling	(§ 14 og § 15)
-	Pensionsafkastskat	(§ 16)
=	Individuel KundeKapital ved periodens slutning	

§ 10. Overførsel til Individuel KundeKapital

Individuel KundeKapital opbygges ved overførsel af en del af forsikringernes andel af de fordelte realiserede resultater, eller positive delelementer af forsikringernes andel af de realiserede resultater. Der opbygges ikke Individuel KundeKapital for de forsikringer eller forsikringsdele, der er anført i § 11.

Størrelsen af opbygningen svarer til en andel af indbetalinger (efter fradrag af arbejdsmarkedsbidrag) til forsikringerne samt af depot overført fra en anden pensionsleverandør til forsikringerne, bortset fra indbetalinger og overførsler til de forsikringer eller forsikringsdele, der er anført i § 11.

Der opbygges kun Individuel KundeKapital i forbindelse med indbetalinger og de nævnte overførsler af depoter.

Den anvendte sats for overførsel til Individuel KundeKapital fremgår af det tekniske grundlag. PFA Pension kan uden varsel ændre satsen, herunder sætte den til nul, ved anmeldelse til Finanstilsynet.

---

§ 11. Forsikringer og forsikringsdele uden Individuel KundeKapital

Der opbygges ikke Individuel KundeKapital for følgende forsikringer eller forsikringsdele:

- syge- og ulykkesforsikringer, herunder PFA Kritisk Sygdom, PFA Helbredssikring og PFA Ulykkesikring
- forsikringer med opsparing via PFA Unit Link og PFA Invest
- solidariske dækninger
- gruppelevsforikringer
- forsikringer uden ret til bonus (dette gælder dog ikke forsikringer i PFA Plus) og
- særlige forsikringer, herunder specielle forsikringer, der undtages af tekniske eller administrative årsager.

Der opbygges ikke yderligere Individuel KundeKapital som følge af overførsler af depoter mellem forsikringer omfattet af dette regulativ, og ej heller som følge af interne depotoverførsler i PFA-koncernen fra forsikringer, der ikke er omfattet af dette regulativ. Allerede opbygget Individuel KundeKapital overføres dog til Individuel KundeKapital for den modtagende pensionsordning ved en intern overførsel af depot fra en afgivende til en modtagende pensionsordning, der begge er omfattet af Individuel KundeKapital.

§ 12. Forrentning af KundeKapital

I løbet af et kalenderår bliver Individuel KundeKapital forrentet med en foreløbig rente før fradrag af pensionsafkastskat, som fastsættes månedligt forud.

Forrentning af Individuel KundeKapital før fradrag af pensionsafkastskat opgøres årligt og svarer som minimum til den årlige forrentning af egenkapitalen før selskabsskat. Ved godkendelse af årsrapporten for PFA Pension på selskabets generalforsamling sker samtidig godkendelse af årets egenkapitalforrentning, og der foretages en korrektion af forrentningen af Individuel KundeKapital, hvis egenkapitalforrentningen afviger fra den foreløbige rente, der er tilskrevet Individuel KundeKapital i løbet af året. Forrentningen af egenkapitalen kan være positiv eller negativ.

Korrektionen finder sted inden udgangen af maj måned i det efterfølgende kalenderår og kun for de forsikringer, der er i kraft, når korrektionen sker.

Så længe Kollektiv KundeKapital eksisterer, står denne som sikkerhed for Individuel KundeKapital og dennes forrentning, herunder en negativ korrektion af forrentningen, som nævnt nedenfor i § 13.

§ 13. Kollektiv KundeKapital

I forbindelse med indførsel af KundeKapital har PFA Pension overført beløb fra egenkapitalen til Kollektiv KundeKapital.

Kollektiv KundeKapital, inklusive forrentning og eventuelle nye overførsler fra egenkapitalen, fordeles over en årrække til de forsikringer, der er omfattet af Individuel KundeKapital. Det sker ved:

- sikring af at Individuel KundeKapital mindst forrentes med den foreløbige rente, der tilskrives i løbet af året, og
  - dækning af Individuel KundeKapitals forholdsmæssige andel dels af de samme positive og negative poster, som PFA Pension til enhver tid beslutter, at egenkapitalen skal dække,
-

---

og dels af de samme tab, som egenkapitalen skal dække, som nævnt ovenfor i § 8.

Den foreløbige rente fastsættes således, at Kollektiv KundeKapital forventes at blive udloddet over en årrække.

PFA Pension kan beslutte en endelig fordeling af Kollektiv KundeKapital.

§ 14. Overførsel af Individuel KundeKapital

Beløb fra Individuel KundeKapital overføres til forsikringens depot senest samtidig med, at der sker udbetalinger fra forsikringen, eller der ydes præmiefritagelse. Se dog § 15 om tilbagekøb.

PFA Pension fastsætter nærmere regler for anvendelse af KundeKapital, når Individuel KundeKapital overføres til depotet i forbindelse med udbetaling fra forsikringen, hvilket sker i de regler, der til enhver tid er anmeldt til Finanstilsynet, som nævnt ovenfor i § 2.

§ 15. Tilbagekøb

Ved tilbagekøb af en forsikring udbetales Individuel KundeKapital sammen med forsikringens depot, såfremt PFA Pension på tilbagekøbsdatoen opfylder solvenskravet i § 248, stk. 3, nr. 3 i lov om finansiel virksomhed. Inden udbetaling af Individuel KundeKapital fratrækkes skatter og afgifter i henhold til pensionsafkastbeskatningsloven, pensionsbeskatningsloven og eventuel anden lovgivning.

PFA Pension fastsætter, hvor stor en procentdel Individuel KundeKapital maksimalt kan udgøre af det resterende depot i forbindelse med delvist tilbagekøb, hvilket sker i de regler, der til enhver tid er anmeldt til Finanstilsynet, som nævnt ovenfor i § 2. Eventuel overskydende Individuel KundeKapital bliver overført til depotet.

Der kan ikke disponeres særskilt over Individuel KundeKapital.

§ 16. Pensionsafkastskat

KundeKapital reduceres med pensionsafkastskat i henhold til lovgivningen.

Kapitel 3: Styrkelse

§ 17. Hvad er styrkelse

Styrkelse er en integreret del af forsikringens depot. Styrkelse anvendes til sikring af de aftalte udbetalinger. Dette betyder, at selvom depotet forøges mere end forudsat ved forsikringens oprettelse, forøges de aftalte udbetalinger ikke. Depotet kan således selv finansiere de aftalte udbetalinger, selvom rente, omkostninger og / eller risiko er mindre gunstige end forudsat ved forsikringens oprettelse. Opbygning af styrkelse stopper senest, når depotet kan finansiere de allerede aftalte udbetalinger, beregnet på baggrund af det beregningsgrundlag som vil blive anvendt ved eventuelle forhøjelser af udbetalingerne på forsikringen.

§ 18. Hvordan opbygges styrkelse

Efter overførsel til KundeKapital kan den resterende del af overførslen fra forsikringernes andel af de realiserede resultater helt eller delvist anvendes som styrkelse.

Styrkelsen kan reduceres, hvis periodens overførsel fra de realiserede resultater efter fradrag til KundeKapital er negativ - eller hvis behovet til sikring af de aftalte ydelser reduceres. Styrkelsen kan dog ikke blive negativ.

Kapitel 4: Overførelstillæg**§ 19. Fastsættelse af overførelstillæg**

Hvis depotværdien eller en del heraf for en forsikring, der er omfattet af dette regulativ, overføres til en forsikring med markedsrente i PFA Pension (PFA Invest, PFA Unit Link eller PFA Plus), tillægges et overførelstillæg på det beløb, der overføres. Forsikringen skal dog have været i kraft under dette regulativ i mindst to sammenhængende år umiddelbart inden depotværdien eller en del heraf overføres. Hvis beløbet, der overføres, hidrører fra en tidligere overførelse fra et andet pensionsinstitut, er det en yderligere betingelse, at beløbet skal have været i depotet for en forsikring under dette regulativ i mindst to år inden overførelse til en forsikring med markedsrente i PFA Pension, for at kunne få overførelstillæg. Der gælder dog de følgende begrænsninger:

- Hvis der er opbygget Individuel KundeKapital for forsikringen, som depotværdien eller en del heraf overføres fra, tillægges der ikke overførelstillæg for den del af overførelsen, der sker for Individuel KundeKapital.
- Der kan kun tillægges overførelstillæg én gang for de samme midler.

Satsen for overførelstillæg kan ændres uden varsel ved anmeldelse til Finanstilsynet og kan sættes til nul.

Kapitel 5: Bonus**§ 20. Bonusberegning**

Bonus beregnes som forsikringens andel af det fordelte realiserede resultat efter eventuel fradrag til KundeKapital jf. Kapitel 2, styrkelse jf. Kapitel 3 og overførelstillæg jf. Kapitel 4. Er ovenstående difference negativ, sættes bonus til 0, men underskuddet registreres. Dette indebærer, at underskuddet først skal dækkes, inden der kan opstå bonus.

Kapitel 6: Ikrafttrædelse**§ 21. Ikrafttrædelse**

Dette regulativ træder i kraft den 1. juni 2009.

Nyt afsnit 3.15 i Teknisk grundlag:

[Vedlægges som bilag i henhold til § 4, stk. 4.]

Nyt afsnit 3.16 i Teknisk grundlag:**3.16 Særlige bonushensættelser / KundeKapital**

Særlige bonushensættelser, i henhold til § 134 i Lov om finansiel virksomhed, i PFA Pension består af individuelle særlige bonushensættelser og kollektive særlige bonushensættelser.

I PFA Pensions markedsføring vil særlige bonushensættelser blive omtalt som KundeKapital.

KundeKapital indgår på lige fod med egenkapital i basiskapitalen, som er den ansvarlige kapital et forsikringsselskab skal have ifølge lovgivningen. KundeKapital skal dække dels de samme positive og negative poster, som PFA Pension til enhver tid beslutter, at egenkapitalen skal dække, og dels de samme tab, som egenkapitalen skal dække.

KundeKapital kan derfor blive reduceret blandt andet ved dækning af tab på forsikringsdriften og andre negative poster. Risikoen for reduktion af Individuel KundeKapital er begrænset, så længe Kollektiv KundeKapital eksisterer, som nævnt nedenfor i afsnit 3.16.3.

Fra 1. januar 2004 opbygges særlige bonushensættelser, herefter Individuel KundeKapital - IKK, af midler fra forsikringernes andel af det realiserede resultat - eller positive delelementer heraf. IKK er særlige bonushensættelser af type B. Dette vil ske ved i månedsfremføringen af den enkelte forsikring at overføre et beløb til en for kunden individuel særskilt konto for IKK. IKK tildeles mindst samme afkast som egenkapitalen, dog forrentes IKK med en foreløbig rente, som fastsættes månedligt forud. Kollektive særlige bonushensættelse, herefter Kollektiv KundeKapital - KKK, hæfter for denne forlodsforrentning.

Nedenfor beskrives principperne for overførsel til og udbetaling fra IKK og anvendelse af KKK.

PFA Pension kan til enhver tid ændre reglerne, og herunder principper og satser, for særlige bonushensættelser/KundeKapital ved en fornyet anmeldelse til Finanstilsynet.

3.16.1 Regler om KundeKapital i regulativer

Regler om KundeKapital i regulativ for forsikringer med depotrente (gennemsnitsrenteforsikringer) indgår som en del af afsnit 3.1. Reglerne om KundeKapital i regulativ for PFA Plus indgår som bilag 8 i Teknisk grundlag for PFA Plus.

3.16.2 IKK

Med den enkelte arbejdsgiver / organisation aftales det, om de tilhørende individuelle forsikringer skal være omfattet af IKK.

Aftalen med arbejdsgiver / organisation kan indeholde bestemmelse om, at

1. alle nuværende og kommende individuelle forsikringsaftaler omfattet af aftalen skal være omfattet af IKK
2. alle nuværende og kommende individuelle forsikringsaftaler omfattet af aftalen skal være omfattet af IKK - de nuværende og kommende forsikrede kan inden for en angivet tidsfrist give afkald på at være omfattet af IKK
3. ingen af de individuelle forsikringsaftaler omfattet af aftalen vil være omfattet af IKK.

For PFA Plus er der ud over ovenstående tre muligheder yderligere to:

4. alle nuværende og kommende individuelle forsikringsaftaler omfattet af aftalen er ikke omfattet af IKK - de forsikrede kan vælge at blive omfattet af IKK
5. der er mulighed for IKK på individuelle forsikringsaftaler, som ikke er omfattet af en aftale med arbejdsgiver/organisation

Herudover gælder for PFA Plus, at forsikrede kan til- og fravælge IKK i mulighed 2, 4 og 5 på et hvilket som helst tidspunkt, dvs. uden tidsfrist.

Arbejdsgiver / organisation kan opsigte aftale om IKK med et angivet varsel. Opsigelsen får alene virkning for fremtidige overførsler til IKK.

For nye individuelt tegnede policer, som ikke er omfattet af en aftale med arbejdsgiver/organisation, vil deltagelse i IKK være bestemt af aftalegrundlaget med PFA Pension. For individuelt tegnede policer, der én gang er omfattet af IKK, vil der ikke være mulighed for at fravælge fremtidige overførsler til IKK. Dette gælder dog ikke forsikringer i PFA Plus, jf. ovenstående.

3.16.2.1 Princip for opsparing:

Præmie- eller indskudsbetalte forsikringer i PFA Pension kan fra 1. januar 2004 deltage i opbygningen af IKK i det omfang, de ikke er eksplicit undtaget, jf. afsnit 3.16.2.1.1. Opbygningen sker ved overførsel af en andel af forsikringernes realiserede resultat til IKK. Andelen anmeldes til Finanstilsynet og kan løbende ændres. Andelen kan variere for delbestande. Beregningen af det realiserede resultat og andelen heraf kan endvidere variere mellem på den ene side forsikringer med depotrente (gennemsnitsrenteforsikringer) og på den anden side forsikringer i PFA Plus.

En intern depotoverførsel i PFA-koncernen vil ikke kunne bidrage til opbygning af Individuel KundeKapital.

Fra 1. januar 2004 vil andelen af det realiserede resultat for forsikringer med depotrente (gennemsnitsrenteforsikringer), der anvendes til IKK, svare til 5% af indbetalinger, efter fradrag til de i afsnit 3.16.2.1.1 nævnte dækninger. Satsen anvendes på løbende præmier samt indskud. Fra 1. januar 2006 fratrækkes der bidrag til IKK af overførsler via jobskifteaftalen. Satsen anvendes på løbende præmier og indskud samt overførsel af depot fra en anden pensionsleverandør.

For hver forsikring i PFA Plus beregnes det realiserede resultat som 5% af indbetalingen til opsparingen (efter arbejdsmarkedsbidrag) til investeringskonceptet PFA Investerer. Satsen anvendes på løbende præmier, indskud samt overførsler fra anden pensionsleverandør. Det realiserede resultat overføres fuldt ud til IKK for hver forsikring med investeringskonceptet PFA Investerer, som er omfattet af Individuel KundeKapital, mens det indgår fuldt ud i depotet for forsikringer med investeringskonceptet PFA Investerer, som ikke er omfattet af Individuel KundeKapital.

IKK opspares pr. skattekode på en selvstændig konto. Kunden vil via depotregnskabet kunne se overførslen til den individuelle konto for IKK. Endvidere indregnes IKK-beløbet i prognoserne for pensioneringsydelse.

3.16.2.1.1 Undtagede dækninger:

Følgende policer/dækninger er undtaget i forbindelse med opsparing af IKK:

- Forsikringer knyttet til investering i puljer, dog ikke forsikringer i PFA Plus.
- Solidariske dækninger jf. afsnit 8.10 i det tekniske grundlag
- Gruppeliv jf. afsnit 8.10.9 i det tekniske grundlag
- Forsikringer uden ret til bonus - herunder Standard-Liv og U74-livrenter jf. afsnit 8.1 hhv. 8.4 i det tekniske grundlag.
- 5-års kontoen jf. afsnit 8.6 i det tekniske grundlag
- Plejesikring afsnit 8.5 i det tekniske grundlag
- Forsikringer med kontant bonus
- Tilsagnsordninger, hvor det er aftalt med arbejdsgiver, at forsikrede skal have et vist pensionstilsagn og pensionsbidraget er den ubekendte størrelse.
- Andre ikke reserveopbyggende dækninger - herunder syge- og ulykkesforsikringer, som bl. a. dækker PFA Kritisk Sygdom, PFA Helbredssikring og PFA Ulykkesikring
- specielle forsikringer, der undtages af tekniske eller administrative årsager.

3.16.2.2 Princip for forrentning

IKK er særlige bonushensættelser af type B og opfylder betingelserne i § 130, stk. 1, nr. 3 i lov om finansiel virksomhed. Forrentningen af IKK-konti svarer mindst til forrentningen af egenkapitalen - jf. den af 31. januar 2003 til Finanstilsynet anmeldte Resultatdisponering for

PFA Pension.

I praksis vil IKK blive forrentet med en foreløbigt fastsat rente. Forrentningen af IKK anmeldes til Finanstilsynet og kan løbende ændres.

Når den henover året tilskrevne foreløbige forrentning afviger fra den ved årets afslutning opgjorte forrentning af egenkapitalen, vil IKK-konti blive reguleret med denne rentekorrektion. Rentekorrektionen foretages efter selskabets generalforsamling året efter.

For forsikringer, hvor IKK er anvendt til køb af yderligere (løbende) udbetalinger ved pensionering, vil en eventuel rentekorrektion indgå direkte i depotopgørelsen – udbetalingen reguleres dog først i forbindelse med den førstkommande årlige regulering af udbetalingen.

Er det samlede depot udbetalt i forbindelse med en forsikringsbegivenhed eller genkøb vil en rentekorrektion af IKK-kontien ikke blive foretaget.

Uanset at forlodsrenten kan variere henover året – og uanset hvorledes overførslerne er fordelt hen over året på den enkelte police, vil rentekorrektionen for år t blive udregnet således, når den fordeles pr 1/y år t+1:

$\text{IKK-rente}(t) * \text{EksRnt}_t * \Pi_{z=1}^{y-1} * (1+d_{z,t+1})]$
hvor

- $\text{EksRnt}_t = (e_t - [\Pi_{z=1}^{12}(1+d_{z,t})-1]) / [\Pi_{z=1}^{12}(1+d_{z,t})-1]$ er tillæg for rentekorrektion vedr. år t med valør ultimo år t
- e_t er den konstaterede årlige egenkapitalforrentningssats for år t
- $d_{z,t}$ er den månedlige forlodsrente i z'te måned i år t
- IKK-rente(t) er den i år t tilskrevne forlodsforrentning på IKK.

Af rentekorrektionen " $\text{IKK-rente}(t) * \text{EksRnt}_t * \Pi_{z=1}^{y-1} * (1+d_{z,t+1})]$ " vil " $\text{IKK-rente}(t) * \text{EksRnt}_t * ([\Pi_{z=1}^{y-1} * (1 - d_{z,t+1})] - 1)$ " indgå i IKK-rente(t+1), såfremt IKK ikke er udbetalt eller anvendt til køb af yderligere udbetaling.

KKK står dog som sikkerhed for den tilskrevne forrentning, se nedenfor i afsnit 3.16.3.

Hvis den henover året tilskrevne forrentning, med depotrenten plus et tillæg, er større end den ved årets afslutning opgjorte forrentning af egenkapitalen, vil der ikke ske nogen reduktion i den på de IKK-konti tilskrevne rente, så længe KKK står som sikkerhed for forrentningen.

Så længe KKK står som sikkerhed for forrentningen af IKK vil formlen for EksRnt_t være

- $\text{EksRnt}_t = \text{maks}\{0; (e_t - [\Pi_{z=1}^{12}(1+d_{z,t})-1]) / [\Pi_{z=1}^{12}(1+d_{z,t})-1]\}$ er tillæg for rentekorrektion vedr. år t med valør ultimo år t

3.16.2.3 Princip for udbetaling for forsikringer med depotrente (gennemsnitsrenteforsikringer)

Når IKK overføres til depotet, behandles overførslen som bonus. Ved skade sker overførslen af IKK umiddelbart efter skadesafsættelsen – og der anvendes aktuelle passiver.

Nedenfor beskrives metoden til køb af garanterede ydelser, som teknisk vil blive benyttet indtil anden løsning muliggøres:

Overordnet anvendes IKK-beløb efter reglerne i § 134, stk. 1, nr. 4 i lov om finansiel virksomhed ved pensionering, invaliditet og død til køb af garanterede ydelser på det til enhver tid gældende nytegningsgrundlag. Ved tilbagekøb og overførsel ved jobskifte overføres KundeKapital sammen med det øvrige depot. IKK-beløbet behandles skattemæssigt som den del af forsikringen, som IKK-beløbet vedrører. Som beskrevet ovenfor underopdeles IKK-beløbet på skattekode.

Lovbestemmelsen tilsiger, at overførsel til den enkelte forsikring af den til forsikringen knyttede andel af de særlige bonushensættelser senest skal foretages samtidig med udbetaling af ydelserne under forsikringen.

3.16.2.3.1 Pensionering

Ved pensionering vil der på en kapitalpension blive udbetalt IKK-beløbet sammen med kapitalpensionsdepotet. På en rate- eller rentepension anvendes beløbet til køb af hhv. rate- og renteydelser. Beløbet fordeles på de forsikringsydelser, som er gældende på forsikringen ved pensionering.

Hvis der ikke findes pensioneringsydelser, udbetales IKK-beløbet som et engangsbeløb med den afgift, der måtte være gældende.

3.16.2.3.2 Dødsfald

IKK-beløbet udbetales ved dødsfald som tillæg til evt. øvrig dødsdækning. Ligesom ved pensionering købes ved død forsikringsydelser ud fra de forsikringsydelser, der er gældende på policen ved dødsfaldet. På policer uden dødsfaldsydelse vil der ved død ske en engangsudbetaling med den afgift, der måtte være gældende.

3.16.2.3.3 Invaliditet

Ved udbetaling i forbindelse med invaliditet benyttes hele det opsparede IKK-beløb som ved et indskud til køb af ydelser. Der er her to løsninger. Hvor invalidedækningerne er fastsat som en fast procentdel af gagen eller et fast kronebeløb, benyttes IKK-beløbet til køb af udløbsdækninger, dvs. på samme måde som bonus blev anvendt i eventuel bestand i henhold til aftalen med kunden.

Hvor der ikke er aftalt en dækning, som er en fast procentdel af gagen eller et fast kronebeløb, benyttes IKK-beløbet til køb af ydelser ud fra ydelsessammensætningen på policen.

Er policen tilknyttet præmiefritagelse, overføres det opsparede IKK-beløb til depotet, og der sker ingen yderligere overførsel til IKK-kontoen som følge af den manglende præmiebetaling. Ved reaktivering og genoptagelse af præmiebetaling genstartes overførsel til IKK-kontoen.

3.16.2.4 Princip for udbetaling for forsikringer i PFA Plus

Individuel KundeKapital udbetales fra pensionsordningen sammen med depotet.

Ved præmiefritagelse bevares Individuel KundeKapital og der overføres et beløb til Individuel KundeKapital svarende til 5 % af præmiefritagelsens indbetalinger til opsparingen.

Ved død afhænger udbetalingen af Individuel KundeKapital af skattekode. Udbetalingen er ugaranteret og justeres for skatter og eventuel afgift til staten.

- På skattekode 1 udbetales Individuel KundeKapital som et engangsbeløb.
- På skattekode 2 udbetales Individuel KundeKapital løbende hvis ratepensionen udbetales løbende og som et engangsbeløb hvis ratepensionen udbetales som et engangsbeløb.
- På skattekode 3 udbetales Individuel KundeKapital som et engangsbeløb.

Ved pensionering afhænger udbetalingen af Individuel KundeKapital af skattekode. Udbetalingen er ugaranteret og justeres med skatter og eventuel afgift til staten.

- På skattekode 1 udbetales Individuel KundeKapital løbende over 10 år. Ved pensionskundens død inden for de første 10 år efter, at udbetalingen er begyndt, udbetales den resterende del som et engangsbeløb.
- På skattekode 2 udbetales Individuel KundeKapital løbende.
- På skattekode 3 udbetales Individuel KundeKapital som et engangsbeløb.

Reglerne for udbetaling af KundeKapital kan til enhver tid ændres ved anmeldelse til Finanstilsynet.

3.16.2.5 Genkøb

Ved genkøb indgår IKK-beløbet i depotet, hvis PFA Pension opfylder solvenskravet i § 248, stk. 3, nr. 3 i lov om finansiel virksomhed. Det gælder både ved udbetaling og ved beregning af genkøbsomkostninger, svarende til de til enhver tid anmeldte regler herfor. Ved delvist genkøb udbetales det opsparede IKK-beløb som det sidste, dog således at IKK-beløbet efter et delvist genkøb ikke kan udgøre mere end 10% af depotet og et overskydende IKK-beløb overføres til depotet.

3.16.2.6 Jobskifte

Ved jobskifte overføres IKK-beløbet sammen med depotet, hvis PFA Pension opfylder solvenskravet i § 248, stk. 3, nr. 3 i lov om finansiel virksomhed. Dette gælder også ved jobskifte, hvor der skal overføres internt fra PFA Pension til et andet selskab i PFA-koncernen. Ved jobskifte uden skift af pensionsleverandør bibeholdes IKK-kontoen.

3.16.2.7 Virksomhedsomdannelse

Ved overførsel af depot til anden leverandør i henhold til aftale om pensionsoverførsel ved virksomhedsomdannelse – jf. afsnit 7.3 - overføres IKK-beløbet sammen med det øvrige depot, hvis PFA Pension opfylder solvenskravet i § 248, stk. 3, nr. 3 i lov om finansiel virksomhed.

3.16.3 Kollektiv KundeKapital

Udbetaling af midler fra Kollektiv KundeKapital (KKK) kan foretages til Individuel KundeKapital (IKK) efter de principper, der følger nedenfor.

KKK er særlige bonushensættelser af type B og den samlede KundeKapital vil blive forrentet som egenkapitalen.

IKK forøges løbende ved en overførsel fra KKK. Overførslen sker ved at give IKK en foreløbig forlodsrente. Så længe KKK eksisterer, tilskrives IKK det maksimale af forrentningen af egenkapitalen og forlodsrenten, idet en eventuel ekstra tilskrivning sker umiddelbart efter årsregnskabet godkendelse ved generalforsamlingen.

Forlodsrenten er ugaranteret og fastsættes for en måned ad gangen.

Midler fra KKK udloddes således til IKK via

1. sikring af at Individuel KundeKapital mindst forrentes med den rente, der tilskrives i løbet af året,
2. dækning af Individuel KundeKapitals forholdsmæssige andel dels af de samme positive og negative poster, som PFA Pension til enhver tid beslutter, at egenkapitalen skal dække, og dels af de samme tab, som egenkapitalen skal dække, som nævnt ovenfor i indledningen til afsnit 3.16.

Ad 1) IKK tilskrives det maksimale af forrentningen af egenkapitalen og forlodsrenten, og IKK tilskrives dermed aldrig mindre end forudsat i lov om finansiel virksomhed, § 134, stk. 1, nr. 5.

Ad 2) KKK vil, så længe det er muligt, samtidig lægge ud for de negative poster og tab, som IKK skal dække.

Forlodsrenten fastsættes således, at eksisterende KKK forventeligt vil blive udloddet over en årrække. Senest når der ikke længere er KKK, overgår IKK til udelukkende at opnå en forrentning som egenkapitalen.

PFA Pension kan ved begrundet anmeldelse til Finanstilsynet ændre modellen for udlodning af KKK, inden alle midler i KKK er overført til IKK.

Nyt afsnit 8.7 i Teknisk grundlag:

[Vedlægges som bilag i henhold til § 4, stk. 4.]

Nyt afsnit 8.14 i Teknisk grundlag indeholdende teknisk grundlag for PFA Plus:

[Der henvises til vedlagte bilag, "8.14 Teknisk grundlag for PFA Plus" og "8.14 Teknisk grundlag for PFA Plus: Bilag 9-15". Sidstnævnte anmeldes i henhold til § 4, stk. 2.]

Særskilt begrundelse for anmeldelse af "8.14 Teknisk grundlag for PFA Plus: Bilag 9-15" efter § 4, stk. 2.:

[Der henvises til redegørelse i henhold til § 4, stk. 4, benævnt "Begrundelse for anmeldelse af "Teknisk grundlag for PFA Plus: Bilag 9-15" i henhold til § 4, stk. 2.".]

Redegørelse for de juridiske konsekvenser for forsikringstagerne
Forsikringsselskabet angiver de juridiske konsekvenser for forsikringstagerne. Er der ingen konsekvenser, anføres dette.

Da overgang til PFA Plus indgås i henhold til nye aftaler med de enkelte forsikringstager, er der ingen umiddelbare juridiske konsekvenser for forsikringstagerne.

Redegørelse for de økonomiske konsekvenser for forsikringstagerne
Forsikringsselskabet angiver de økonomiske konsekvenser for forsikringstagerne. Er der ingen konsekvenser, anføres dette. Hvis anmeldelsen vedrører § 20, stk. 1, nr. 1 - 5, i lov om finansiel virksomhed skal der endvidere redegøres for at de anmeldte forhold er betryggende og rimelige. Redegørelsen skal endvidere overholde kravene i § 3.

Forsikringerne i PFA Plus er uden ret til bonus, og de regnskabsmæssige resultater for PFA Plus bæres af basiskapitalen. Dermed fører de anmeldte regler ikke til omfordeling mellem forsikringstagerne. Der er ingen umiddelbare økonomiske konsekvenser for forsikringstagerne, og de anmeldte forhold er betryggende og rimelige.

Redegørelse for de juridiske konsekvenser for forsikringsselskabet
Forsikringsselskabet angiver de juridiske konsekvenser for forsikringsselskabet. Er der ingen konsekvenser, anføres dette. Kan alternativt anføres i "Redegørelse i henhold til § 4 stk. 4."

Forsikringer i PFA Plus indgås i henhold til nye aftaler, og der er dermed ingen umiddelbare juridiske konsekvenser for PFA Pension.

Redegørelse for de økonomiske og aktuariemæssige konsekvenser for forsikringsselskabet
Forsikringsselskabet angiver de økonomiske og aktuariemæssige konsekvenser for forsikringsselskabet. Er der ingen konsekvenser, anføres dette. Kan alternativt anføres i "Redegørelse i henhold til § 4 stk. 4."

Der er ingen umiddelbare økonomiske eller aktuariemæssige konsekvenser for selskabet.

Navn

Angivelse af navn

Henrik Heideby

Dato og underskrift

8. oktober 2009

Navn

Angivelse af navn

Jørgen Børsager

Dato og underskrift

8. oktober 2009

Navn

Angivelse af navn

Dato og underskrift

8.14 Teknisk grundlag for PFA Plus

Det tekniske grundlag for PFA Plus indeholder alene beskrivelse af de emner, som adskiller sig fra de anmeldte regler i teknisk grundlag for PFA Pension.

Det tekniske grundlag indeholder således ikke beskrivelse af

- Regler om genforsikring
- Regler om helbredsoplysninger
- Regler om overførsel af opsparing i forbindelse med jobskifte

Indholdsfortegnelse

1	Produktoverblik	4
1.1	Forsikringsdækninger	4
1.2	Opsparingsdækninger.....	4
1.3	Investering	5
1.3.1	Du Investerer	5
1.3.2	PFA Investerer	5
1.4	Udbetalingssikring	5
1.5	KundeKapital.....	5
2	Beregningsprincipper.....	6
2.1	Håndtering af indbetaling.....	6
2.2	Valør.....	6
2.3	Opsparing	6
2.4	Indbetalingssikring.....	7
2.5	Udbetalingssikring	7
2.5.1	Fuld tilknytning af udbetalingssikring	7
2.5.2	Gradvis tilknytning af udbetalingssikring	7
2.5.3	Udbetalingssikring for livspension.....	8
2.5.4	Udbetalingssikring kan fravælges	8
2.5.5	Nedsættelse af udbetalingssikringen	8
2.6	KundeKapital.....	8
2.7	PAL	8
2.8	Omkostninger.....	8

2.9	Risikooverskud	8
2.10	Pooling	9
2.11	Indbetalingspause.....	9
2.12	Indbetalingsfri pensionsordning	9
2.13	Overførsler fra PFA Plus	9
2.14	Værdi ved ophævelse af pensionsordningen	10
2.15	Priser på forsikringsdækninger og indbetalingssikring	10
2.15.1	Prisberegning.....	10
2.15.1.1	Individuelt beregnet Grundpris.....	11
2.15.1.2	Solidarisk beregnet Grundpris	11
2.15.2	Erfaringstarifering	11
2.15.3	Erhvervs sammensætning	12
2.15.4	Forfald	12
2.15.5	Merpris for risikooverskud	12
3	Dækninger	13
3.1	Overblik over dækninger.....	13
3.1.1	Dækninger der tegnes som Syge- og Ulykkesforsikring	13
3.1.2	Dækninger der tegnes som livsforsikring	13
3.2	Beskrivelse af dækninger tegnet som livsforsikring	14
4	Grundlaget for beregning af livsforsikringshensættelser	15
4.1	Livsforsikringshensættelsen	15
4.1.1	Markedsværdiregnskab for opsparing og opsparingsdækninger	15
4.1.2	Regnskab for forsikringsdækninger, Liv, forsikringsklasse III	16
4.1.3	Samlet markedsværdiregnskab for liv, forsikringsklasse III.....	17
4.1.4	Forventet fremtidigt administrationsregnskab	17
4.1.5	IBNR, RBNS og erstatningshensættelser.....	17
4.1.5.1	IBNR ved død	17
4.1.5.2	IBNR ved invaliditet.....	18
4.1.5.3	RBNS.....	18
4.1.5.4	Erstatningshensættelse	18
4.2	Diskonteringsrente.....	18
4.3	Grundlagselementer for markedsværdigrundlaget	18

4.3.1	Forsikringsrisiko.....	19
4.3.2	Ophævelse af pensionsordning.....	19
4.3.3	Risikotillæg.....	20
5	Satsbilag.....	21
5.1	Satser vedrørende markedsværdigrundlaget.....	21
5.2	Satser vedrørende "Priser på forsikringsdækninger og indbetalingssikring".....	23
6	Bilag: Ordbog.....	25
6.1	Ordbog.....	25
7	Bilag: Regler for integration og interpolation.....	26
7.1	Integration.....	26
7.2	Interpolation.....	26
8	Bilag: Regulativ for beregning og fordeling af realiseret resultat til pensionsordninger i PFA Plus med investeringskonceptet PFA Investorer.....	27

1 Produktoverblik

PFA Plus er et Unit Link-baseret produkt med mulighed for tilknytning af forsikringsdækninger.

Teknisk grundlag for PFA Plus er ikke garanteret. Det betyder, at det tekniske grundlag kan ændres ved anmeldelse til Finanstilsynet.

For opsparingsdækninger kan pensionskunden vælge at tilknytte udbetalingssikring.

De anmeldte satser er fastsat ud fra en forudsætning om, at der ikke efterfølgende skal ske fordeling af et eventuelt overskud. Der tilskrives derfor ikke bonus på produktet. Der er dog mulighed for at tilknytte risikooverskud mod at der betales en merpris, jf. afsnit 2.9.

Som følge af, at det tekniske grundlag ikke er garanteret, kan de anmeldte satser ændres ved anmeldelse til Finanstilsynet. Ændringerne har virkning for såvel nytegning som eksisterende pensionskunder på produktet. Dog kan allerede tilknyttet udbetalingssikring som udgangspunkt ikke nedsættes, se dog punkt 2.5.

Ændring af forsikringsdækninger, pensionsvilkår, grundlag og satser kan ske i henhold til de til enhver tid gældende pensionsvilkår for pensionsordningerne og/eller en eventuel samarbejdsaftale mellem en virksomhed eller organisation og PFA Pension som pensionsordningen er omfattet af. Ændringen vil ske i overensstemmelse med informationsbekendtgørelsen mv.

Alle satser fremgår af Bilag 5 "Satsbilag", medmindre de knytter sig til dele af det tekniske grundlag, der er anmeldt efter § 4, stk. 2. Der findes en ordbog over anvendte ord i Bilag 5.2.

1.1 Forsikringsdækninger

Forsikringsdækningerne kan indtil pensionering alene tegnes med naturlig præmie. Denne kan fastsættes med individuel prisberegning eller med solidarisk prisberegning.

Der kan tegnes dækning ved død, tab af erhvervsevne, kritisk sygdom samt forsikring af helbred. Tab af erhvervsevne, kritisk sygdom og forsikring af helbred tegnes som Syge- og Ulykkesforsikring.

1.2 Opsparingsdækninger

Opsparing kan ske på skattekode 1 (livsvarig livspension), skattekode 2 (ratepension), skattekode 3 (kapitalpension) og skattekode 9 (tidsbegrænset livspension). Alle opsparingsformer kan ligeledes oprettes på skattekode 7 (uden fradragsret).

Til den del af den aftalte indbetaling, som anvendes til opsparing, kan der knyttes ret til indbetalingssikring ved tab af erhvervsevne. Den naturlige præmie for denne kan beregnes med individuel prisberegning eller med solidarisk prisberegning. Indbetalingssikring på opsparingen tegnes som livsforsikring.

1.3 Investering

Der tilbydes i PFA Plus to forskellige investeringskoncepter, "Du Investerer" og "PFA Investerer".

1.3.1 Du Investerer

PFA Pension stiller en række interne og eksterne fonde til rådighed i "Du Investerer". Pensionskunden kan ud fra de udbudte fonde selv foretage sine investeringsvalg.

1.3.2 PFA Investerer

Alternativt kan pensionskunden vælge at overlade investeringsvalget til PFA Pension i "PFA Investerer".

Ud fra pensionskundens risikovillighed er der under "PFA Investerer" fire mulige investeringsprofiler. Investeringsprofil A har den mindste investeringsrisiko efterfulgt af profil B, C og D.

Alle profiler bygger på en livscyklustankegang, hvor den investeringsmæssige risiko nedtrappes med alderen.

1.4 Udbetalingssikring

For pensionskunder med investeringskonceptet "PFA Investerer" er det muligt at tilknytte udbetalingssikring.

Udbetalingssikringen tilknyttes enten fuldt ud eller gradvist fra 10 år før den ønskede udbetalingsstart.

1.5 KundeKapital

Pensionskunder med investeringskonceptet "PFA Investerer" har mulighed for at få tilknyttet KundeKapital.

2 Beregningsprincipper

2.1 Håndtering af indbetaling

Af den samlede indbetaling betales først evt. AMB, herefter betales pris for forsikringsdækninger og omkostninger, herunder evt. aftalt provision til mægler. Den resterende del af indbetalingen anvendes som indbetaling til opsparingen inkl. Individuel KundeKapital.

Indbetaling til opsparingen = Indbetaling
- AMB
- Omkostninger
- Pris for forsikringsdækninger

Hvis indbetalingen ikke er tilstrækkelig til at dække pris for forsikringsdækninger og omkostninger, trækkes det manglende beløb i opsparingen ekskl. Individuel KundeKapital.

2.2 Valør

Er der aftalt indbetaling, er pensionsordningens hovedforfaldsdato årets første ordinære forfaldsdato for indbetaling. Er der ikke aftalt indbetaling, er det altid 1. januar.

Det gælder for både prisen på de månedlige forsikringsdækninger og de ikke-opsparringsrelaterede omkostninger, at de får valørdato, når den månedlige indbetaling foretages på pensionsordningen. Hvis indbetalingen udebliver, trækkes prisen for forsikringsdækninger og omkostninger fra opsparingen i den efterfølgende måned.

PFA Pension giver afkastkompensation, hvis forskellen på en indbetalingskvitteringsdato og datoen for hvornår indbetalingen modtages på pensionsordningen er på *KompPar* handelsdage eller mere. Kompensationen gives, hvis der har været positivt afkast i perioden fra kvitteringsdatoen plus *KompPar* handelsdage og frem til indbetalingen modtages. Kompensationen tilskrives i forbindelse med indbetalingen.

2.3 Opsparing

Ved "Opsparing" (inkl. evt. Individuel KundeKapital) forstås den retrospektivt beregnede værdi af indbetalinger til opsparingen, udbetalinger fra opsparingen, pris for forsikringsdækninger som ikke er betalt af evt. indbetaling, omkostninger som ikke er betalt af evt. indbetaling, afkast fra investeringsvalg samt skatter og afgifter.

Opsparingen tilskrives afkast svarende til afkastet i de valgte investeringer og kan beregnes ved fremførelse som:

- Opsparing (t) = Opsparing (t-1)
- + Indbetaling til opsparingen
  - Udbetalinger fra opsparingen
  - Pris for forsikringsdækninger, som ikke er betalt af evt. indbetaling
  - Omkostninger, som ikke er betalt af evt. indbetaling
  - + Afkast fra investeringsvalg
  - Skatter og afgifter.

Individuel KundeKapital placeres dog ikke i fonde, men forrentes i overensstemmelse med regulativet for KundeKapital, jf. afsnit 2.6.

2.4 Indbetalingssikring

Der henvises til særskilt Bilag 9, som er anmeldt i henhold til § 4, stk. 2 i anmeldebekendtgørelsen.

2.5 Udbetalingssikring

Pensionskunder med investeringsprofil A eller B i PFA Investerer har mulighed for at få tilknyttet udbetalingssikring, når der er 10 år eller mindre til den ønskede udbetalingsstart. Der kan ikke tilknyttes udbetalingssikring til pensionskunder med investeringsprofil C eller D i PFA Investerer eller til opsparing i Du Investerer eller Individuel KundeKapital.

Tilknytning af udbetalingssikringen kan enten ske fuldt, hvor de sikrede ydelser beregnes ud fra hele opsparingen, eller gradvist, hvor de sikrede ydelser beregnes gradvist.

Ved beregning af udbetalingssikring anvendes for profil A opgørelsesrenten *Rente_A* og for profil B opgørelsesrenten *Rente_B*.

Ved skift til en anden investeringsprofil, ændringer af den ønskede udbetalingsstart eller ændringer af den ønskede udbetalingsperiode bortfalder den tilknyttede udbetalingssikring. Der beregnes og tilknyttes en ny udbetalingssikring, hvis pensionskunden er berettiget til det efter de pågældende ændringer.

2.5.1 Fuld tilknytning af udbetalingssikring

Hvis udbetalingssikringen tilknyttes fuldt ud, kan dette ske fra tidligst 10 år før den ønskede udbetalingsstart. Ved tilknytning af udbetalingssikringen tilknyttes der udbetalingssikring for hele opsparingen i investeringsprofil A eller B i PFA Investerer og alle fremtidige indbetalinger hertil.

2.5.2 Gradvis tilknytning af udbetalingssikring

Der henvises til særskilt Bilag 10, som er anmeldt i henhold til § 4, stk. 2 i anmeldebekendtgørelsen.

2.5.3 Udbetalingssikring for livspension

For udbetalingssikring på livspension vil det sikrede niveau for udbetalingerne kun være gældende for en periode ad gangen. På det tidspunkt, hvor udbetalingerne begynder, bliver det sikrede niveau beregnet for de første 10 år. 5 år efter at udbetalingerne er begyndt, bliver det sikrede niveau beregnet for den 5-års periode, der følger umiddelbart efter den nævnte 10-års periode. Herefter beregnes det sikrede niveau for udbetalingerne hvert 5. år for en yderligere 5-års periode.

2.5.4 Udbetalingssikring kan fravælges

Hvis pensionskunden fravælger udbetalingssikringen, bortfalder al eventuelt eksisterende udbetalingssikring, og opsparingen bliver geninvesteret i overensstemmelse med den valgte investeringsprofil.

2.5.5 Nedsættelse af udbetalingssikringen

Udbetalingssikringen nedsættes, hvis opsparingen reduceres som følge af prisen for forsikringsdækninger samt omkostninger. Dette gælder specielt også for indbetalingsfri pensionsordninger. Udbetalingssikringen nedsættes forholdsmæssigt, hvis pensionskunden ophæver opsparingen delvist, og den bortfalder ved fuld ophævelse af opsparingen.

2.6 KundeKapital

Se afsnit 3.16 i Teknisk Grundlag for PFA Pension vedr. KundeKapital i PFA Plus. Regulativ for beregning og fordeling af realiseret resultat i PFA Plus fremgår af Bilag 8.

2.7 PAL

Der afregnes pensionsafkastskat (PAL) i overensstemmelse med pensionsafkastbeskatningsloven. Skatten beregnes med udgangspunkt i afkastet for opsparingen, idet der dog kan fradrages evt. handelsomkostninger, indløsningsfradrag og emissionstillæg.

2.8 Omkostninger

Der henvises til særskilt Bilag 11, som er anmeldt i henhold til § 4, stk. 2 i anmeldebekendtgørelsen.

2.9 Risikooverskud

Regler for risikooverskud anmeldes inden det tages i brug.

2.10 Pooling

Regler for pooling anmeldes inden det tages i brug.

2.11 Indbetalingspause

For pensionsordninger hvor indbetalingen mangler eller er stoppet, vil pensionsordningen blive sat på indbetalingspause i en given periode (fastsat efter aftale).

Forsikringsdækningerne opretholdes, og prisen for forsikringsdækningerne samt omkostninger trækkes i opsparingen ekskl. Individuel KundeKapital.

Ved udløb af perioden med indbetalingspause omskrives pensionsbeviset til en indbetalingsfri pensionsordning.

2.12 Indbetalingsfri pensionsordning

Ved omskrivning til indbetalingsfri pensionsordning overgår pensionsordningen til de pensionsvilkår, priser mv. PFA Pension tilbyder indbetalingsfri pensionsordninger. Pensionsordningen mister derved bindingen til en eventuel samarbejdsaftale, som den blev oprettet på. Investeringsvalgene bevares så vidt muligt som de var umiddelbart før overgangen til indbetalingsfri pensionsordning.

Ved overgang til indbetalingsfri pensionsordning bortfalder alle forsikringsdækninger. Dette gælder dog ikke

- pensionsordninger med opsparringssikring af skattekode 1- eller 9-opsparing, som fortsat har samme størrelse som skattekode 1- hhv. 9-opsparingen.
- pensionsordninger uden skattekode 1- eller 9-opsparing, hvor der oprettes en dødsdækning (Dækning 502) på *DødsdækningBeløb*.

Hvis den indbetalingsfrie pensionsordningsværdi er lavere end *IndbetalingsfriPensionsordning_grænse*, vil pensionsbeviset automatisk blive ophævet.

2.13 Overførsler fra PFA Plus

Når en overførsel ud af PFA Plus opgøres, sker det ud fra de gældende handelskurser på valørtidspunktet for overførslen og under hensyntagen til eventuelle handelsrelaterede omkostninger.

Der trækkes evt. ikke-afregnede omkostninger og pris for forsikringsdækninger samt en overførselsomkostning, jf. Satsbilag.

Hvis overførslen finder sted senest 31.12.2009, afregnes den ikke-afregnede pensionsafkastskat. Er skatten negativ, refunderer PFA Pension den negative skat.

Hvis overførslen finder sted 1.1.2010 eller senere, overføres den ikke-afregnede pensionsafkastskat sammen med opsparingen.

2.14 Værdi ved ophævelse af pensionsordningen

Når værdien ved ophævelse af pensionsordningen beregnes, sker det ud fra en opgørelse af opsparingen ekskl. Individuel KundeKapital på de gældende handelskurser på valørtidspunktet for ophævelsen og under hensynstagen til eventuelle handelsrelaterede omkostninger.

Eventuel udbetalingssikring påvirker ikke værdien ved ophævelse.

Der fratrækkes evt. ikke-afregnede omkostninger samt pris for forsikringsdækninger.

Den Individuelle KundeKapital opgøres herefter som beskrevet i Teknisk Grundlag for PFA Pension afsnit 3.16 vedr. ophævelse.

Ved ophævelsen trækkes en ophævelsesomkostning, jf. Satsbilag, dog ikke hvis ophævelsen sker som følge af en automatisk ophævelse. Der trækkes ligeledes skatter og afgifter samt ikke-afregnet pensionsafkastskat.

Hvis den ikke-afregnede pensionsafkastskat er negativ, tillægges beløbet ordningen umiddelbart inden ophævelsen i overensstemmelse med pensionsafkastbeskatningsloven.

2.15 Priser på forsikringsdækninger og indbetalingssikring

2.15.1 Prisberegning

Prisen for forsikringsdækninger og indbetalingssikring bygger på 1-årige naturlige præmier. Det gælder uanset, om priserne bygger på individuel beregning eller om priserne bygger på gruppepriser i form af solidariske priser.

Både individuelle og solidariske forsikringspriser fastsættes med afsæt i en Grundpris, som korrigeres ud fra

- Erfaringstarifiering
- Erhvervs sammensætningen
- Forfald
- Merpris for risikooverskud

PFA Pension kan aftale en markedspris for forsikringsdækningerne og indbetalingssikringen med den enkelte virksomhedskunde, der er forskellig fra hvad der fastsættes ud fra ovenstående. Vi kan samtidig aftale med den enkelte virksomhedskunde, at de betalte solidariske priser vil være gældende længere end et kalenderår.

2.15.1.1 Individuelt beregnet Grundpris

Der henvises til særskilt Bilag 12, som er anmeldt i henhold til § 4, stk. 2 i anmeldebekendtgørelsen.

2.15.1.2 Solidarisk beregnet Grundpris

Solidariske forsikringsdækninger, herunder indbetalingssikring, tilbydes til en veldefineret gruppe af forsikrede. Solidariske priser fastsættes med udgangspunkt i de beskrevne årlige naturlige individuelle Grundpriser.

På et hovedforfald fastsættes gruppens individuelle Grundpriser ud fra de forsikredes hele fyldte alder, køn og valgte dækningsstørrelse. Den solidariske Grundpris opnås ved at omfordele den samlede beregnede individuelle Grundpris ud fra enten

- De valgte dækningsstørrelser, så der opnås en pris pr. en krone dækning
- Antallet af forsikrede i ordningen, så forsikrede betaler samme pris uafhængig af valgdækning

Det aftales med den enkelte gruppe, hvordan omfordeling skal ske i fastsættelsen af den solidariske Grundpris. Det kan samtidig aftales med den enkelte gruppe, om der i omfordelingen skal tages højde for forsikringsdækningens risikooophør og udløb, så de solidariske Grundpriser bliver afhængige heraf.

2.15.2 Erfaringstarifering

Både individuel og solidariske Grundpriser korrigeres med en erfaringstariferingsfaktor. Faktoren fastsættes ud fra et estimat af ordningens fremtidige skadesniveau. Metoden til estimering af det fremtidige skadesniveau afhænger af ordningens anciennitet i PFA Plus.

Der fastsættes en erfaringstariferingsfaktor for hhv. forsikringsrisici knyttet til dødsfald og forsikringsrisici knyttet til tab af erhvervsevne, herunder indbetalingssikring.

Sammenhængen mellem estimeret fremtidigt skadesniveau (Θ) og erfaringstariferingsfaktor (f_{erfa}) fremgår af satsbilag.

Uanset estimatet af det fremtidige skadesforløb kræver en erfaringstariferingsfaktor mindre end $erfa\_grænse\_stor$, at der til erfaringstariferingsgruppen er tilknyttet mere end $erfa\_store\_ordn$ medarbejdere.

Estimering af fremtidigt skadesniveau for nye grupper

Ordninger med mindre end ét års skadeshistorik i PFA Plus betragtes som nye ordninger. Gruppens fremtidige skadesniveau bliver vurderet ud fra skadesforløb fra sammenlignelige dødsfalds- og tabt erhvervsevnedækninger i PFA Pension eller anden leverandør, såfremt der er kendskab til et sådant.

- Grupper med mindst 2 års kendt skadeshistorik: Kendt skadesforløb danner grundlag for en vurdering af skadesniveauet på mellem $Ny\_erfa\_min\_sats\_kendt$ procent og $Ny\_erfa\_max\_sats\_kendt$ procent.

- Grupper med mindre end 2 års kendt skadeshistorik: Skadesniveauet vurderes til at ligge mellem *Ny_erfa_min_sats* procent og *Ny_erfa_max_sats* procent, afhængig af ordningens erhvervssammensætning.

Estimering af fremtidigt skadesniveau for eksisterende grupper

Når en ordningen har opnået mindst ét års skadeshistorik i PFA Plus vil denne erfaring indgå i estimering af fremtidigt skadesniveau. Model for estimat af fremtidig skadesniveau ud fra erfaret skadesforløb vil blive anmeldt inden den tages i anvendelse.

2.15.3 Erhvervssammensætning

Grundprisen er fastsat ud fra forventning om, at den forsikrede erhvervsmæssigt er ansat i en funktionærlignende stilling med beskæftigelse inden for administration og salg. Der kan opkræves et pristillæg for forsikringsdækninger ved tabt erhvervsevne og indbetalings sikring på erhverv, som PFA Pension vurderer som mere risikobetonede.

De enkelte erhverv inddeles i fareklasserne 1-4, hvor fareklasse 1 er den mindst risikobetonede og fareklasse 4 er den mest risikobetonede.

En virksomhed eller anden gruppe med fælles prisfastsættelse kan vælge enten at belaste forsikringsprisen for den enkelte forsikrede med tillægget for denne forsikredes konkrete erhverv eller få fastsat et gennemsnitstillæg ud fra erhvervsvurderingen i gruppen, hvor det gennemsnitlige tillæg belaster alle forsikrede i gruppen. Grupper der overvejende består af funktionæransatte kan betragtes som grupper der udelukkende består af fareklasse 1.

Prisfaktor for hver fareklasse fremgår af Satsbilag.

2.15.4 Forfald

Hvis der er aftalt andet end månedlig betaling, korrigeres forsikringspriserne. Korrektionsfaktorer fremgår af Satsbilaget.

2.15.5 Merpris for risikooverskud

Metode for beregning af merpris for ret til udbetaling af risikooverskud vil blive anmeldt inden det tages i brug.

3 Dækninger

3.1 Overblik over dækninger

3.1.1 Dækninger der tegnes som Syge- og Ulykkesforsikring

- Forsikringsdækninger ved Kritisk Sygdom
- Forsikring af helbred
- Forsikringsdækninger ved Tab af Erhvervsevne

3.1.2 Dækninger der tegnes som livsforsikring

• Dækning	• Forsikringsdækninger ved død
• 502	• Livsforsikring – løbende udbetaling
• 503	• Opsparingssikring af Livspensionsopsparing
• 504	• Børnepension løbende, obligatorisk
• 505	• Børnepension løbende, frivillig
• 506	• Børnepension engangsbeløb, obligatorisk
• 507	• Børnepension engangsbeløb, frivillig
• Dækning	• Opsparingsdækninger
• 601	• Kapitalpension
• 602	• Ratepension
• 603	• Livspension tidsbegrænset
• 604	• Livspension livsvarig
• 605	• Opsat Livspension tidsbegrænset
• 606	• Opsat Livspension livsvarig
• Dækning	• Aktiver
• 901	• Indbetalingssikring ved tab af erhvervsevne, hel ved halv
• 902	• Indbetalingssikring ved tab af erhvervsevne, opfyldning
• 904	• Præmieaktiv med indbetalingssikring ved tab af erhvervsevne, hel ved halv
• 905	• Præmieaktiv med indbetalingssikring ved tab af erhvervsevne, opfyldning
• 907	• Præmieaktiv uden indbetalingssikring

3.2 Beskrivelse af dækninger tegnet som livsforsikring

Der henvises til særskilt Bilag 13, som er anmeldt i henhold til § 4, stk. 2 i anmeldebekendtgørelsen.

4 Grundlaget for beregning af livsforsikringshensættelser

4.1 Livsforsikringshensættelsen

Opgørelse af livsforsikringshensættelser til markedsværdi tager udgangspunkt i regnskabsbekendtgørelsens § 66.

Livsforsikringshensættelser for Liv forsikringsklasse III kan opdeles i to dele:

- Regnskab for opsparing og udbetalingssikring
- Regnskab for forsikringsdækninger

Der foretages selvstændig beregning af sædvanlige regnskabsstørrelser for hver af disse to grupper, således at der ikke foretages modregninger mellem disse grupper. Ved opgørelse af markedsværdiregnskab anvendes rentekurven beskrevet i afsnit 4.2 og risikointensiteterne beskrevet i Satsbilag.

Idet der ikke er tale om bonusberettigede forsikringer, er beregningerne ikke bygget op ud fra en særskilt beregning af de sædvanlige bonuspotentialer, bonuspotentialer på præmier og bonuspotentialer knyttet til ydelsen for indbetalingsfri pensionsordning.

Der anvendes følgende notation for en pensionskunde x og for en given dækning:

- V_x betegner den retrospektive hensættelse (fælles for alle opsparingsdækningerne).
- Y_x^G betegner den sikrede udbetaling knyttet til en dækning.
- K_x^M betegner markedsværdien for en enhed af dækningen, inkl. eventuelt risikotillæg.
- P_x^G betegner den opkrævede pris for den pågældende dækning (kun risikodækninger, inkl. opkrævede administrationsomkostninger).
- A_x^M betegner markedsværdien for en enhed af indbetalingen (kun risikodækninger), inkl. eventuelt risikotillæg.
- Adm_x betegner administrationsomkostninger.

4.1.1 Markedsværdiregnskab for opsparing og opsparingsdækninger

Markedsværdiregnskabet for opsparingsdækninger opgøres for pensionskunde x med udgangspunkt i den eventuelt tilknyttede udbetalingssikring og den retrospektive hensættelse, V_x . Markedsværdien af de eventuelt tilknyttede udbetalingssikringer beregnes på formen:

$$GY_x^o = \sum (Y_x^{G,o,j} \cdot K_x^{M,o,j} + Adm_x^{o,j}),$$

hvor der summeres over udbetalingssikringer j knyttet til opsparingen.

Til markedsværdierne er der tillagt administrationsomkostninger $Adm_x^{o,j}$ forbundet med udbetalings-sikringerne. Dette tillæg beregnes via indregning af en rentemarginal for den afgivne udbetalings-sikring og opstår som forskellen mellem markedsværdien af ydelserne beregnet med rentemarginal og uden rentemarginal, dvs.

$$Adm_x^{o,j} = Y_x^{G,o,j} \cdot (K_x^{M,o,j,*} - K_x^{M,o,j}),$$

hvor $K_x^{M,o,j,*}$ angiver markedsværdien beregnet med en rentemarginal δ_o (efter PAL).

Ved overgang til indbetalingsfri pensionsordning bortfalder forsikringsdækningerne som udgangspunkt fra aftalen. Dog vil der blive tilknyttet en dødsfaldsdækning på *DødsdækningBeløb*, hvis der ikke er skattekode 1- eller 9 opsparing og ikke er tilknyttet udbetalings-sikring på opsparingsdelen af policen, jf. afsnit 2.12.

Der beregnes en markedsværdi for denne dækning (til indbetalingsfri pension):

$$GFY_x^{r,\min} = Y^{G,r,\min} \cdot K_x^{M,r,\min},$$

hvor $K_x^{M,r,\min}$ angiver markedsværdien af en enhed af denne dækning, og hvor $Y^{G,r,\min}$ svarer til *DødsdækningBeløb*. Dækningen beregnes med et risikooophør svarende den afgivne pensionsalder.

Idet værdien af udbetalings-sikringerne ikke er påvirket af fremtidige indbetalinger, defineres nu:

$$GFY_x^o = GY_x^o + GFY_x^{r,\min}.$$

Livsforsikringshensættelsen knyttet til opsparing, forsikringsklasse III, er givet ved:

$$LH_x^o = \max(V_x, GFY_x^o)$$

4.1.2 Regnskab for forsikringsdækninger, Liv, forsikringsklasse III

For pensionskunde x beregnes markedsværdien af garanterede ydelser for alle risikodækninger knyttet til Liv, forsikringsklasse III, via

$$GY_x^r = \sum_j (Y_x^{G,r,j} \cdot K_x^{M,r,j} - P_x^{G,r,j} \cdot A_x^{M,r,j} + Adm_x^{r,j}),$$

hvor der summeres over risikodækninger j omfattet af Liv, forsikringsklasse III.

Ved opgørelse af markedsværdien GY_x^r inddrages information om den resterende aftalte længde af indbetalingsperioden (jf. afsnit 2.15), som fastlægger det reelle risikooophør for både passivet $K_x^{M,r,j}$ og præmieaktivet $A_x^{M,r,j}$.

Der tillægges markedsværdien af forventede udgifter $Adm_x^{r,j}$ til administration af forsikringerne:

$$Adm_x^{r,j} = omk_x^r \cdot P_x^{G,r,j} \cdot A_x^{M,r,j} + Y_x^{G,r,j} \cdot (K_x^{M,r,j,*} - K_x^{M,r,j}).$$

Med denne definition anvendes to omkostningssatser i markedsværdigrundlaget. Den første sats omk_x^r ganges med præmieaktivet og kan opfattes som en 1-årig belastning. Den anden del indregnes via en rentemarginal δ_r (efter PAL), som indgår ved beregning af værdien $K_x^{M,r,j,*}$.

Idet alle forsikringsdækninger bortfalder ved overgang til indbetalingsfri pensionsordning (bortset fra en evt. dødsfaldsdækning, jf. afsnit 4.1.1), defineres markedsværdien af garanterede fripolicydelser for risikodækninger til $GFY_x^{r,*} = 0$.

Der foretages maksimeringer inden for risikodækningerne, så markedsværdien for indbetalingsfri pensionsordninger opgøres som:

$$GFY^r = \max\left(0, \sum_x GY_x^r\right).$$

Livsforsikringshensættelsen for risikodækninger defineres ved

$$LH^r = GFY^r.$$

4.1.3 Samlet markedsværdiregnskab for liv, forsikringsklasse III

De samlede regnskabsstørrelser er givet ved:

$$GY = \sum_x GY_x = \sum_x GY_x^o + \sum_x GY_x^r,$$

$$GFY = \sum_x GFY_x^o + GFY^r,$$

$$LH = \sum_x LH_x^o + LH^r.$$

Ovenstående regnskabsstørrelser tillægges IBNR og RBNS samt fradrages erstatningshensættelsen. IBNR, RBNS og erstatningshensættelse er beskrevet i afsnit 4.1.5.

4.1.4 Forventet fremtidigt administrationsregnskab

Nutidsværdien af et forventet fremtidigt administrationsresultat er 0 og er derfor ikke medregnet.

4.1.5 IBNR, RBNS og erstatningshensættelser

4.1.5.1 IBNR ved død

IBNR ved død er opgjort til θ_1 måneders risikopræmie ved død for eventuelle policer.

4.1.5.2 IBNR ved invaliditet

IBNR ved invaliditet udgøres af hensættelse til skader, som endnu ikke er anmeldt på grund af forsinket reaktion fra den forsikrede. Hensættelsen er skønnet til θ_2 måneders risikopræmie ved invaliditet for eventuelle policer.

4.1.5.3 RBNS

RBNS er hensættelse til anmeldte men endnu ikke ekspederede – og måske heller ikke afgjorte – skader. Hensættelsen er opgjort ved, at der på alle policer i PFA Plus undersøges, om der er anmeldt dødsfald eller søgt om indbetalingssikring, som endnu ikke er ekspederet. Det anførte beløb er opgjort som risikosummen.

4.1.5.4 Erstatningshensættelse

Erstatningshensættelse omfatter ikke betalte men forfaldne forsikringsydelse. Den indbefatter derudover et skøn over forsikringsydelse for endnu ikke anmeldte forsikringsbegivenheder, der ville være forfaldne i regnskabsåret, hvis forsikringsbegivenhederne havde været anmeldt og de tilhørende sager færdigbehandlet.

Beløbet beregnes som summen af

- Optalt engangsbeløb ved anmeldte dødsskader,
- ψ_1 x risikosum for sumudbetalinger ved død.
- ψ_2 x risikosum for rateudbetalinger ved død.
- ψ_3 x anmeldte, men endnu ikke ekspederet indbetalingssikring,
- ψ_4 x IBNR-erstatningsreserve ved indbetalingssikring.

Endelig indeholder den i regnskabet anførte erstatningshensættelse ekspederede sager, der endnu ikke er udbetalt.

4.2 Diskonteringsrente

PFA Pension anvender den af Finanstilsynet estimerede (justerede) rentekurve. Rentekurven reduceres med pensionsafkastskat.

4.3 Grundlagselementer for markedsværdigrundlaget

I dette afsnit beskrives de underliggende risikoforudsætninger, dødelighed og tab af erhvervsevne. Derudover inddrages ophævelsesadfærd, som anvendes ved opgørelse af markedsværdiregnskab.

Bedste skøn er generelt baseret på observationer fra de seneste 5 år for PFA Pensions gennemsnitsrentebestand samt ud fra forventninger til sammensætningen af bestanden i PFA Plus.

4.3.1 Forsikringsrisiko

Ved opgørelse af regnskab til markedsværdi tages udgangspunkt i en estimeret kønsafhængig aktivdødelighed og invalidedødelighed.

Estimerede parametre for Gompertz-Makeham formen $\mu_x = a + 10^{b-10+cx}$ er angivet i Satsbilag. Der anvendes betegnelsen $\mu_{x,0}^{ad}$ for aktivdødeligheden gældende for alder x til tid 0 og $\mu_{x,0,v}^{id}$ for invalidedødeligheden gældende i alder x til tid 0 med varighed v , dvs. at invalidedødeligheden afhænger af hvor længe pensionskunden har været invalid. Varighedsafhængigheden modelleres ved en Gompertz-Makeham dødelighed gældende de første 2 år efter invaliditetens indtræffelse, og en anden dødelighed gældende når varigheden af invaliditeten er større end 2 år.

Der indregnes generelt levetidsforbedringer således at der ved beregning af markedsværdier anvendes alders- og tidsafhængige dødeligheder. Ud fra den nuværende aktivdødelighed $\mu_{x,0}^{ad}$ defineres den forventede aktivdødelighed til tid t , inkl. forventede fremtidige levetidsforbedringer, på formen:

$$\mu_{x,t}^{ad} = (1 - \gamma_x)^t \mu_{x,0}^{ad},$$

hvor γ_x angiver det forventede årlige dødelighedsfald i alder x fra tid 0 til tid t og specificeres på formen:

$$\gamma_x = \begin{cases} \rho_1 & \text{for } x < x_1^\gamma, \\ \rho_2 - \rho_3(x - x_1^\gamma), & \text{for } x_1^\gamma \leq x < x_2^\gamma, \\ \rho_4, & \text{for } x \geq x_2^\gamma. \end{cases}$$

Tilsvarende defineres den forventede invalidedødelighed til tid t inkl. forventede fremtidige levetidsforbedringer ved $\mu_{x,t,v}^{id} = (1 - \gamma_x)^t \mu_{x,0,v}^{id}$.

For "Tab af erhvervsevne" findes kønsafhængige invalideintensiteter på sædvanlig Gompertz-Makeham form for de to invalidedækninger, $\mu_{x,0}^{ai,1}$ (hel ved halv) og $\mu_{x,0}^{ai,2}$ (opfyldning). Intensiteten for opfyldningsinvalidenteren er fastsat som $(1 + \kappa_1)$ gange med intensiteten for hel ved halv.

Reaktiveringsintensiteter modelleres på formen

$$\mu_{x,0,v}^{ir} = \max(0, \alpha_v + \beta_v \cdot \max(x, x_{0,v})).$$

I forhold til den estimerede reaktiveringsintensitet er der indregnet en forøgelse på κ_2 på baggrund af forventninger til forbedrede processer til håndteringen af invalidepensionister. Der anvendes samme reaktiveringsintensiteter for de to invalidebegreber.

4.3.2 Ophævelse af pensionsordning

Markedsværdier beregnes under inddragelse af selskabets forventninger til den fremtidige ophævelsesadfærd. Der specificeres en aldersafhængig fælles ophævelsesintensitet på formen $\mu_{x,0}^{ag} = (\alpha + \beta(x - x_0)) \mathbb{1}_{\{x \leq x_1\}}$, hvor værdierne af parametrene findes i Satsbilag.

Der indregnes ikke fripoliceadfærd.

4.3.3 Risikotillæg

Markedsværdiregnskabet opgøres med udgangspunkt i bedste skøn for intensiteterne, inkl. forventninger til fremtidige levetidsforbedringer. Derudover indregnes et risikotillæg som beskrevet nedenfor.

Risikotillægget afspejler usikkerheden forbundet med den forventede fremtidige levetidsforbedring. Dette opnås ved at indregne et større fald i dødeligheden end beskrevet under afsnit 4.3.1. Den indregnede levetidsforbedring øges med R_d pr. år, således at dødeligheden inkl. forventede fremtidige levetidsforbedringer samt korrektion for usikkerheden forbundet med disse bliver $\mu_{x,t}^{ad,*} = (1 - \gamma_x') \mu_{x,0}^{ad}$ og $\mu_{x,t,y}^{id,*} = (1 - \gamma_x') \mu_{x,0,y}^{id}$, hvor γ_x' angiver det forventede årlige dødelighedsfald, inkl. korrektion for usikkerheden forbundet hermed, i alder x fra tid 0 til tid t , dvs.

$$\gamma_x' = \begin{cases} (\rho_1 + R_d), & \text{for } x < x_1^y, \\ (\rho_2 + R_d) - \rho_3 (x - x_1^y), & \text{for } x_1^y \leq x < x_2^y, \\ (\rho_4 + R_d) & \text{for } x \geq x_2^y. \end{cases}$$

Der indregnes risikotillæg vedrørende intensiteten for tab af erhvervsevne ved at øge bedste skøn med faktoren R_j , dvs. at invalideintensiteter inkl. risikotillæg angives på formen: $\mu_{x,0}^{ai,j} \cdot R_j$, for de to invalidetyper $j=1,2$.

Der indregnes yderligere et implicit risikotillæg vedrørende invalidedødelighed, idet der anvendes samme invalidedødelighed for alle invalidetilfælde.

Reaktiveringsintensiteter efter indregning af risikotillæg fastsættes ved at reducere bedste skøn med $(1 - R_r)$, således at reaktiveringsintensiteten fastsættes som $\mu_{x,0,y}^{ir,*} = R_r \cdot \mu_{x,0,y}^{ir}$.

Ophævelsesintensiteten efter indregning af risikotillæg fastsættes ved at reducere det bedste skøn med $(1 - R_g)$, således at den anvendte ophævelsesintensitet bliver $\mu_{x,0}^{ag,*} = R_g \cdot \mu_{x,0}^{ag}$.

Parametre i forbindelse med risikotillæg står opført i Satsbilag.

5 Satsbilag

Satser vedrørende omkostninger fremgår af Bilag 14, som er anmeldt i henhold til § 4, stk. 2 i anmeldebekendtgørelsen.

Satser vedrørende dækninger mv. fremgår af Bilag 15, som er anmeldt i henhold til § 4, stk. 2 i anmeldebekendtgørelsen.

5.1 Satser vedrørende markedsværdigrundlaget

Diverse satser for markedsværdigrundlaget

	δ_o	0,25 %
Omkostningssatser	δ_r	0,25 %
	omk'_x	3 %
	x_1^y	60
	x_2^y	90
Satser for fald i dødelighed	ρ_1	0,013
	ρ_2	0,013
	ρ_3	0,0003333
	ρ_4	0,003
	x_0	30
Ophævelsessatser	x_1	60
	α	0,040
	β	-0,001
	R_d	0,002
Satser risikotillæg	R_i	1/0,95
	R_r	0,9
	R_g	0,9
Satser erstatningshensættelsen	ψ_1	0,0005

	ψ_2	0,005
	ψ_3	0,015
	ψ_4	0,01
Satser IBNR	θ_1	1,5
	θ_2	2,5
Korrektioner intensiteter	κ_1	0,05
	κ_2	0,2

Intensiteter for markedsværdigrundlaget

Køn	Type	a/α_v	b/β_v	$b/x_{0,v}$	h	v	x
	μ_x^{ad}	0,000021	4,738154	0,048705			
Kvinder	μ_x^{id}	0,013247	5,742899	0,050596		$v \leq 2$	
		-0,001685	7,285416	0,016142		$v > 2$	
	μ_x^{ad}	0,000068	4,957811	0,04798			
Mænd	μ_x^{id}	-0,001685	7,285416	0,016142		$v \leq 2$	
		0,002159	6,762568	0,028229		$v > 2$	
Kvinder	$\mu_{x,0}^{ai,1}$	0	6,0269416	0,033627			
	$\mu_{x,0}^{ai,2}$	0	6,0481309	0,033627			
Mænd	$\mu_{x,0}^{ai,1}$	0	5,5092026	0,039136			
	$\mu_{x,0}^{ai,2}$	0	5,5303919	0,039136			
Kvinder	$\mu_{x,0,v}^{ir}$	0,60549	-0,0101208	21		$v \leq 2$	
		0,2680476	-0,0055044	27		$v > 2$	
Mænd	$\mu_{x,0,v}^{ir}$	0,5326752	-0,0082296	24		$v \leq 2$	
		0,1950216	-0,0038316	29		$v > 2$	

5.2 Satser vedrørende "Priser på forsikringsdækninger og indbetalingssikring"

Priskorrektionsfaktorer for erfaringstarifiering af forsikringspriser og indbetalingssikring			
- gælder både dækning ved dødsfald og tabt erhvervsevne			
Estimeret fremtidigt skadesniveau			Erfaringstarifieringsfaktor
			f_{erfa}
	$\theta \leq$	40	0,50
40	$< \theta \leq$	45	0,55
45	$< \theta \leq$	50	0,60
50	$< \theta \leq$	55	0,65
55	$< \theta \leq$	60	0,70
60	$< \theta \leq$	70	0,75
70	$< \theta \leq$	75	0,80
75	$< \theta \leq$	80	0,85
80	$< \theta \leq$	85	0,90
85	$< \theta \leq$	90	0,95
90	$< \theta \leq$	100	1,00
100	$< \theta \leq$	105	1,05
105	$< \theta \leq$	115	1,10
115	$< \theta \leq$	120	1,15
120	$< \theta \leq$	125	1,20
125	$< \theta \leq$	130	1,30
130	$< \theta \leq$	140	1,40
140	$< \theta$		1,50

Satser til erfaringstarifiering af nye grupper	
<i>Ny_erfa_min_sats</i>	75
<i>Ny_erfa_max_sats</i>	85
<i>Ny_erfa_min_sats_kendt</i>	50
<i>Ny_erfa_max_sats_kendt</i>	110
<i>erfa_store_ordn</i>	500
<i>erfa_grænse_stor</i>	55

Fareklasse	
Fareklasse	Prisfaktor
1	1
2	1,25
3	1,75
4	2,25

Forfald	
Forfald	Prisfaktor
Årlig	0,98658
Månedlig	1

6 Bilag: Ordbog

6.1 Ordbog

Navn	Tidligere betegnelser
Engangsindbetaling	Indskud
Indbetaling	Præmie, pensionsbidrag
Indbetalingsfri pensionsordning	Fripolice
Indbetalingspause	Henstand
Indbetalingssikring	Præmiefritagelse
Livspension	Livrente
Livspension tidsbegrænset	Ophørende livrente
Ophæve pensionsbeviset	Tilbagekøb, genkøb
Opsparing	Depot, konto, reserve
Opsparingssikring	Depotsikring
Pensionsbevis	Police (dokument)
Pensionskunde	Opsparer, forsikringstager
Raskmelding	Reaktivering

7 Bilag: Regler for integration og interpolation

7.1 Integration

Til numerisk integration anvendes Trapez-integration, Laplace-integration eller lignende metoder.

7.2 Interpolation

Ved behov for at beregne værdier i ikke-heltallige aldre bruges lineær interpolation. Der kan interpoleres i flere dimensioner. Metoden der anvendes er beskrevet i Rovatti, Borgatti & Guerrieri "A Geometric Approach to Maximum-Speed n-Dimensional Continuous Linear Interpolation in Rectangular Grids".

Hvis der er behov for at ekstrapolere, så skal der beregnes værdier i de omkringliggende hele aldre og derudfra interpoleres.

Når en funktion $F(X) = f(X^1, X^2, \dots, X^n)$ skal fastsættes ved interpolation, så fastsættes interpolationsværdierne $f^{\wedge}(X) = f(X^1, X^2, \dots, X^n)$ således:

For hvert X^i findes $X_{k_i}^i$, hvor $X_{k_i}^i \leq X^i < X_{k_i+1}^i$ og hvor der findes funktionsværdi for $X_{k_i}^i$ og $X_{k_i+1}^i$.

Hvis $X^i = X_{\max}^i$, kan der enten regnes i en dimension mindre (idet dimension i udelades), eller funktionsværdier hvor $X_{\max+1}^i$ indgår, kan sættes til en vilkårlig værdi, da disse funktionsværdier alligevel kun indgår i interpolationen med en vægt på 0.

Sæt $K = (k_1, k_2, \dots, k_n)$ og $x^i = (X^i - X_{k_i}^i) / (X_{k_i+1}^i - X_{k_i}^i)$.

Stil $1, 2, \dots, n$ op i en rækkefølge $(p(1), p(2), \dots, p(n))$ så $x^{p(i)} \geq x^{p(i+1)}$.

Sæt $A(0) = (X_{k_1}^1, X_{k_2}^2, \dots, X_{k_n}^n)$.

Sæt $A(1) = A(0)$, idet $X_{k_i}^i$ ændres til $X_{k_i+1}^i$ for $i = p(1)$.

.....

Sæt $A(j+1) = A(j)$, idet $X_{k_i}^i$ ændres til $X_{k_i+1}^i$ for $i = p(j+1)$.

.....

Sæt $A(n) = (X_{k_1+1}^1, X_{k_2+1}^2, \dots, X_{k_n+1}^n)$.

Så er interpolationsværdierne givet ved:

$$f^{\wedge}(X^1, X^2, \dots, X^n) =$$

$$f(A(0)) * (1 - x^{p(1)}) + f(A(1)) * (x^{p(1)} - x^{p(2)}) + \dots + f(A(n-1)) * (x^{p(n-1)} - x^{p(n)}) + f(A(n)) * x^{p(n)}.$$

8 Bilag: Regulativ for beregning og fordeling af realiseret resultat til pensionsordninger i PFA Plus med investeringskonceptet PFA Investerer

§ 1. Lovgrundlag m. v.

Dette regulativ beskriver, hvorledes PFA Pension beregner og fordeler realiseret resultat til pensionsordninger i PFA Plus med investeringskonceptet PFA Investerer i henhold til § 20, stk. 1, nr. 3 i lov om finansiel virksomhed.

§ 2. Anmeldelse og løbende ændringer

PFA Pension skal til Finanstilsynet anmelde regler for beregning og fordeling af det realiserede resultat til de forsikrede og andre berettigede i henhold til pensionsordninger. Dette regulativ angiver hovedtrækkene i disse regler. PFA Pension kan uden varsel ændre disse regler og dette regulativ og PFA Pension anmelder løbende ændringer af reglerne til Finanstilsynet.

Adgangen til løbende at ændre reglerne følger af pensionsvilkårene for pensionsordningerne.

§ 3. Realiseret resultat

Det realiserede resultat for pensionsordninger i PFA Plus med investeringskonceptet PFA Investerer beregnes for hver pensionsordning som 5 pct. af indbetalingen til opsparingen i investeringskonceptet PFA Investerer. Satsen anvendes på løbende indbetalinger, engangsindbetalinger samt overførsler fra anden pensionsleverandør. PFA Pension kan uden varsel ændre den nævnte procentsats, herunder sætte den til nul, ved anmeldelse til Finanstilsynet.

Det realiserede resultat overføres fuldt ud til Individuel KundeKapital for hver pensionsordning i PFA Plus med investeringskonceptet PFA Investerer, som er omfattet af Individuel KundeKapital. For pensionsordninger i PFA Plus med investeringskonceptet PFA Investerer, som ikke er omfattet af Individuel KundeKapital, indgår det realiserede resultat fuldt ud i pensionsordningens opsparing.

§ 4. Definition af KundeKapital

KundeKapital er særlige bonushensættelser af type B i henhold til § 134 i lov om finansiel virksomhed. KundeKapital består af Individuel KundeKapital (se nærmere nedenfor i § 6), og Kollektiv KundeKapital (se nærmere nedenfor i § 8).

KundeKapital indgår på lige fod med egenkapital i basiskapitalen, som er den ansvarlige kapital et forsikringsselskab skal have ifølge lovgivningen. KundeKapital skal dække dels de samme positive og negative poster, som PFA Pension til enhver tid beslutter, at egenkapitalen skal dække, og dels de samme tab, som egenkapitalen skal dække. KundeKapital kan derfor blive reduceret blandt andet ved dækning af tab på forsikringsdriften og andre negative poster. Risikoen for reduktion af Individuel KundeKapital er begrænset, så længe Kollektiv KundeKapital eksisterer, som nævnt nedenfor i § 8.

En pensionsordning er omfattet af KundeKapital, hvis det fremgår af pensionsbeviset.

§ 5. Opgørelse af Individuel KundeKapital

Individuel KundeKapital opgøres på følgende måde:

+	Individuel KundeKapital ved periodens start	
+	Overførsel	(§ 6)
+	Forrentning	(§ 7)
-	Dækning af tab mv.	(§ 4)
-	Udbetaling	(§ 9 og 10)
-	Pensionsafkastskat	(§ 12)
=	Individuel KundeKapital ved periodens slutning	

§ 6. Overførsel til Individuel KundeKapital

Individuel KundeKapital opbygges ved overførsel af pensionsordningernes realiserede resultater, som nævnt ovenfor i § 3. Der opbygges alene Individuel KundeKapital for opsparing i investeringskonceptet PFA Investerer. Indbetalinger til forsikringsdækning deltager ikke i opbygningen af Individuel KundeKapital.

Størrelsen af opbygningen svarer til en andel af indbetalingerne til opsparingen i investeringskonceptet PFA Investerer.

Der opbygges kun Individuel KundeKapital i forbindelse med indbetalinger og overførsler af opsparing fra anden pensionsleverandør.

Der opbygges ikke yderligere Individuel KundeKapital som følge af overførsler af opsparing mellem pensionsordninger omfattet af dette regulativ, og ej heller som følge af interne overførsler af opsparing i PFA-koncernen fra pensionsordninger, der ikke er omfattet af dette regulativ. Allerede opbygget Individuel KundeKapital overføres dog til Individuel KundeKapital i PFA Plus ved en intern overførsel af opsparing fra en pensionsordning, der er omfattet af Individuel KundeKapital, til PFA Plus.

§ 7. Forrentning af Individuel KundeKapital

I løbet af et kalenderår bliver Individuel KundeKapital forrentet med en foreløbig rente før fradrag af pensionsafkastskat, som fastsættes månedligt forud.

Forrentning af Individuel KundeKapital før fradrag af pensionsafkastskat opgøres årligt og svarer som minimum til den årlige forrentning af egenkapitalen før selskabsskat. Ved godkendelse af årsrapporten for PFA Pension på selskabets generalforsamling sker samtidig godkendelse af årets egenkapitalforrentning, og der foretages en korrektion af forrentningen af Individuel KundeKapital, hvis egenkapitalforrentningen afviger fra den foreløbige rente, der er tilskrevet Individuel KundeKapital i løbet af året. Forrentningen af egenkapitalen kan være positiv eller negativ.

Korrektionen finder sted inden udgangen af maj måned i det efterfølgende kalenderår og kun for de pensionsordninger, der er i kraft, når korrektionen sker.

Så længe Kollektiv KundeKapital eksisterer, står denne som sikkerhed for Individuel KundeKapital og dennes forrentning, herunder en negativ korrektion af forrentningen, som nævnt nedenfor i § 8.

§ 8. Kollektiv KundeKapital

I forbindelse med indførsel af KundeKapital har PFA Pension overført beløb fra egenkapitalen til Kollektiv KundeKapital.

Kollektiv KundeKapital, inklusive forrentning og eventuelle nye overførsler fra egenkapitalen, fordeles til de pensionsordninger, der er omfattet af Individuel KundeKapital. Det sker ved:

- sikring af, at Individuel KundeKapital mindst forrentes med den foreløbige rente, der tilskrives i løbet af året, og
- dækning af Individuel KundeKapitals forholdsmæssige andel dels af de samme positive og negative poster, som PFA Pension til enhver tid beslutter, at egenkapitalen skal dække, og dels af de samme tab, som egenkapitalen skal dække, som nævnt ovenfor i § 4.

Den foreløbige rente fastsættes således, at Kollektiv KundeKapital forventes at blive udloddet over en årrække.

PFA Pension kan beslutte en endelig fordeling af Kollektiv KundeKapital.

§ 9. Udbetaling af Individuel KundeKapital

Individuel KundeKapital udbetales i takt med udbetaling af en pensionsordnings opsparring i investeringskonceptet PFA Investerer. Se dog § 10 om udbetaling ved ophævelse af en pensionsordning. Individuel KundeKapital udbetales også, hvis en pensionsordning ophører uden udbetaling af opsparring. Inden udbetaling af Individuel KundeKapital fratrækkes skatter og afgifter i henhold til pensionsafkastbeskatningsloven, pensionsbeskatningsloven og eventuel anden lovgivning.

PFA Pension fastsætter nærmere regler for udbetaling af Individuel KundeKapital i forbindelse med udbetaling fra en pensionsordning og i forbindelse med ophør af en pensionsordning, hvilket sker i de regler, der til enhver tid er anmeldt til Finanstilsynet, som nævnt ovenfor i § 2.

§ 10. Ophævelse af en pensionsordning

Ved ophævelse af en pensionsordning udbetales Individuel KundeKapital sammen med pensionsordningens opsparring i investeringskonceptet PFA Investerer, såfremt PFA Pension på tidspunktet for ophævelsen opfylder solvenskravet i § 248, stk. 3, nr. 3 i lov om finansiel virksomhed. Inden udbetaling af Individuel KundeKapital fratrækkes skatter og afgifter i henhold til pensionsafkastbeskatningsloven, pensionsbeskatningsloven og eventuel anden lovgivning.

PFA Pension fastsætter, hvor stor en procentdel Individuel KundeKapital maksimalt kan udgøre af den resterende opsparring i forbindelse med delvist tilbagekøb, hvilket sker i de regler, der til enhver tid er anmeldt til Finanstilsynet, som nævnt ovenfor i § 2. Eventuel overskydende Individuel KundeKapital bliver overført til opsparringen.

Der kan ikke disponeres særskilt over Individuel KundeKapital.

§ 11. Flytning til andet investeringskoncept i PFA Plus

Ved flytning af opsparing og/eller fremtidige indbetalinger til et andet investeringskoncept end PFA Investerer i PFA Plus, vil en allerede opbygget Individuel KundeKapital blive bevaret.

§ 12. Pensionsafkastskat

KundeKapital reduceres med pensionsafkastskat i henhold til lovgivningen.

§ 13. Ikrafttrædelse

Dette regulativ træder i kraft den 1. juni 2009.

8.14 Teknisk grundlag for PFA Plus: Bilag 9-15

Indholdsfortegnelse

9	Bilag: Indbetalingssikring	3
10	Bilag: Udbetalingssikring	4
10.1	Gradvis tilknytning af udbetalingssikring	4
11	Bilag: Omkostninger	5
11.1	Service & Rådgivning	5
11.2	Specifikke serviceydelser	5
11.3	Opsparing	6
11.4	Handler	6
11.5	Administration af udbetalingssikring	6
11.6	Forsikringsadministration	6
11.7	Betaling til basiskapitalen	6
11.8	Provision til mægler	6
12	Bilag: Priser på forsikringsdækninger og indbetalingssikring	7
12.1.1	Individuelt beregnet Grundpris	7
13	Bilag: Beskrivelse af dækninger tegnet som livsforsikring	9
13.1	Anvendte funktioner	9
13.1.1	Alder	9
13.2	Modeller og Formler	9
13.3	Beskrivelse af dækninger	11
13.3.1	Forsikringsdækninger ved død	11
13.3.1.1	Dækning 502: Livsforsikring – løbende udbetaling	11
13.3.1.2	Dækning 503: Opsparingssikring af Livspensionsopsparing	12
13.3.1.3	Dækning 504: Børnepension – løbende, obligatorisk	12
13.3.1.4	Dækning 505: Børnepension – løbende, frivillig	13
13.3.1.5	Dækning 506: Børnepension – engangsbeløb, obligatorisk	13
13.3.1.6	Dækning 507: Børnepension – engangsbeløb, frivillig	14
13.3.2	Opsparingsdækninger	14

13.3.2.1	Dækning 601: Kapitalpension	14
13.3.2.2	Dækning 602: Ratepension	14
13.3.2.3	Dækning 603: Livspension tidsbegrænset.....	14
13.3.2.4	Dækning 604: Livspension livsvarig.....	15
13.3.2.5	Dækning 605: Opsat Livspension tidsbegrænset.....	15
13.3.2.6	Dækning 606: Opsat Livspension livsvarig	15
13.3.3	Præmieaktiver.....	16
13.3.3.1	Dækning 901: Indbetalingssikring ved tab af erhvervsevne, hel ved halv.	16
13.3.3.2	Dækning 902: Indbetalingssikring ved tab af erhvervsevne, opfyldning	16
13.3.3.3	Aktiv 904: Præmieaktiv med indbetalingssikring ved tab af erhvervsevne, hel ved halv 16	
13.3.3.4	Aktiv 905: Præmieaktiv med indbetalingssikring ved tab af erhvervsevne, opfyldning	17
13.3.3.5	Aktiv 907: Præmieaktiv uden indbetalingssikring.....	17
14	Bilag: Satser vedrørende "Omkostninger"	18
14.1	Satser vedrørende "Service & Rådgivning"	18
14.2	Satser vedrørende "Specifikke serviceydelser"	20
14.3	Satser vedrørende "Opsparing"	22
14.4	Satser vedrørende "Handler"	22
14.5	Satser vedrørende "Administration af udbetalingssikring"	22
14.6	Satser vedrørende "Forsikringsadministration"	23
14.7	Satser vedrørende "Betaling til basiskapitalen"	23
15	Bilag: Satser vedrørende "Dækninger" og generelle satser	24
15.1	Satser vedrørende "Dækninger"	24
15.2	Generelle satser.....	26

9 Bilag: Indbetalingssikring

Hvis indbetalingssikringen er trådt i kraft, vil opsparingen løbende blive tilført et beløb svarende til indbetalingen til opsparingen, jf. afsnit 2.1 Håndtering af indbetaling, hvor pris for forsikringsdækninger vil være den pris, der umiddelbart forud for indbetalingssikringen blev betalt for forsikringsdækningerne.

10 Bilag: Udbetalingssikring

10.1 Gradvis tilknytning af udbetalingssikring

Hvis udbetalingssikringen tilknyttes gradvist, kan dette ske fra tidligst 10 år før den ønskede udbetalingsstart. Ved tilknytning af udbetalingssikringen tilknyttes der udbetalingssikring for alle fremtidige indbetalinger til investeringsprofil A eller B i PFA Investerer.

Hvis udbetalingssikring tilknyttes inden 10 år før den ønskede udbetalingsstart, vil der 9 år før den ønskede udbetalingsstart blive tilknyttet udbetalingssikring svarende til $1/10$ af opsparingens værdi i investeringsprofil A eller B i PFA Investerer. Hvert efterfølgende år vil der blive tilknyttet udbetalingssikring svarende til $1/(X+1)$ af den resterende opsparing uden udbetalingssikring, hvor X er antal år før den ønskede udbetalingsstart.

Hvis der er mindre end 10 år til den ønskede udbetalingsstart bliver der tilknyttet udbetalingssikring svarende til $(10-X)/10$ af opsparingens værdi i investeringsprofil A eller B i PFA Investerer, hvor X er antallet af hele år til den ønskede udbetalingsstart. Hvert efterfølgende år vil der blive tilknyttet udbetalingssikring svarende til $1/(X+1)$ af den resterende opsparing uden udbetalingssikring.

Vælger pensionskunden at overføre opsparing til investeringsprofil A eller B i PFA Investerer, efter at tilknytningen af udbetalingssikring er påbegyndt, vil der umiddelbart efter overførslen blive tilknyttet udbetalingssikring svarende til $(10-X)/10$ af det overførte beløb. Hvert efterfølgende år vil der blive tilknyttet udbetalingssikring svarende til $1/(X+1)$ af den resterende del af det overførte beløb uden udbetalingssikring.

11 Bilag: Omkostninger

Omkostningerne er splittet op i en række delelementer, og hvert pensionsbevis vil være omfattet af samtlige delelementer.

11.1 Service & Rådgivning

For hver af salgskanalerne direkte betjente, mæglerbetjente og arbejdsmarkedspensionsordninger er der defineret en række service- og rådgivningsmoduler, der omfatter en obligatorisk servicepakke og nogle tilvalgsmoduler, som virksomhedskunden kan tilkøbe efter behov.

Prisen for modulerne fastsættes som udgangspunkt én gang årligt og afhænger af en række kriterier, jf. Satsbilag.

Den enkelte virksomhedskunde kan vælge mellem følgende opkrævningsmetoder:

- Pris som procent af indbetaling
- Pris som procent af opsparing
- Pris som et fast månedligt kronebeløb
- En kombination af ovenstående

Virksomhedskunden kan vælge, om alle medarbejderne skal betale for alle virksomhedens moduler, eller kun for de moduler, den enkelte medarbejder er omfattet af. Der er mulighed for at omkostningsbelaste forskelligt på forskellige andele af indbetalingen og/eller opsparingen i form af trinvis faldende omkostningssatser. For opkrævning som procent af opsparingen er der fastsat en minimums- og en maksimumsprocent på det laveste opsparingstrin.

For indbetalingsfri pensionsordning, pensionskunder uden firmapensionsordning og pensionsordninger under udbetaling er opkrævningsmetoderne bestemt, da der ingen valgfrihed er på opkrævningsmetode og rådgivningskoncept, jf. Satsbilag.

Omregningen fra prislisten med priser pr. modul til priser i henhold til den valgte opkrævningsform sker for hver virksomhedskunde/kundetype for sig. Mindre virksomhedskunder eller koncerner kan vælge at få fælles beregning af opkrævningspriser. Priserne genberegnes som udgangspunkt årligt, men PFA Pension kan aftale med den enkelte virksomhedskunde, at priserne gælder for en længere periode end et kalenderår. Den opkrævede pris kan aftales ændret i forhold til, hvad der beregnes ud fra listepriiserne.

11.2 Specifikke serviceydelser

Der opkræves en konkret betaling i forbindelse med en række specifikke serviceydelser på en kundeaftale.

I satsbilaget findes de forskellige typer serviceydelser og priserne herfor. Priserne vurderes årligt og afhænger af en række kriterier, jf. Satsbilag.

En virksomhedskunde kan vælge solidarisk betaling for specifikke serviceydelser, hvorefter alle satser undtagen "Ændring af investeringsprofil i PFA Investerer", ikke opkræves ved udførelse af serviceydelserne.

PFA kan aftale med den enkelte virksomhedskunde at priserne gælder for en længere periode end et kalenderår. Den opkrævede pris kan aftales ændret i forhold til, hvad der fremgår af satsbilaget.

11.3 Opsparing

Betaling for administration af opsparingen beregnes af størrelsen af opsparingen, jf. Satsbilag.

11.4 Handler

I forbindelse med køb og salg i investeringskonceptet Du Investerer vil der blive trukket kurtage, jf. Satsbilag.

11.5 Administration af udbetalingssikring

Prisen for administration af udbetalingssikring bliver beregnet ud fra den del af opsparingen, hvortil der er knyttet udbetalingssikring, jf. Satsbilag.

11.6 Forsikringsadministration

Prisen for at administrere forsikringsdækningerne betales selvstændigt for hver forsikringsdækning, der er på pensionskundens bevis, jf. Satsbilag.

11.7 Betaling til basiskapitalen

Betaling til basiskapitalen beregnes af hele opsparingen, jf. Satsbilag.

11.8 Provision til mægler

Regler for provision til mægler anmeldes inden det tages i brug.

12 Bilag: Priser på forsikringsdækninger og indbetalingssikring

12.1.1 Individuelt beregnet Grundpris

Den beregnede Grundpris udgør 12 * månedlig pris, og prisen er konstant indtil næste hovedforfaldsdato. Ved ændringer og nyttegning på en dato, som ikke er pensionsordningens hovedforfaldsdato, beregnes prisen for 12 måneder per hovedforfaldsdatoen, og der betales for den relevante periode. De beregnede priser for forsikringsdækning og indbetalingssikring på forsikringsdækningen korrigeres ud fra, at alle måneder har en længde på 31 dage.

Forsikringsdækninger

Grundprisen for forsikringsdækninger per én krone dækning på pensionsordningens hovedforfaldsdato for indbetaling beregnes som

Grundpris = Passiv/ Præmieaktiv,

hvor "Passiv" og "Præmieaktiv" er det for den gældende dækning relevante beskrivelse af passiv og aktiv.

Indbetalingssikring på forsikringsdækning

Grundprisen for indbetalingssikring per én krone dækning på pensionsbevisets hovedforfaldsdato for indbetaling beregnes som

Grundpris = Passiv med indbetalingssikring / Præmieaktiv med indbetalingssikring
- Passiv uden indbetalingssikring / Præmieaktiv uden indbetalingssikring,

hvor

- "Passiv uden indbetalingssikring" er det for den pågældende dækning relevante beskrivelse af passivet – beregnet under forudsætning af, at der ikke er ret til indbetalingssikring
- "Passiv med indbetalingssikring" er det for den pågældende dækning relevante beskrivelse af passivet – beregnet under forudsætning af den aftalte indbetalingssikring
- "Præmieaktiv uden indbetalingssikring" angiver præmieaktiv i den situation hvor der ikke (længere) er ret til indbetalingssikring
- "Præmieaktiv med indbetalingssikring" er det for den aftalte indbetalingssikring relevante beskrivelse af præmieaktivet

Indbetalingssikring på opsparingsdækning

Grundprisen for indbetalingssikring per én krone indbetaling til opsparing (før fradrag for denne pris) beregnes som

$$\text{Grundpris} = \frac{\text{Passiv for indbetalingssikring}}{(\text{Passiv for indbetalingssikring} + \text{Præmieaktiv med indbetalingssikring})}$$

hvor

- "Passiv for indbetalingssikring" er det relevante passiv svarende til den valgte tab af erhvervsevne variant
- "Præmieaktiv med indbetalingssikring" er det relevante præmiebetalingsaktiv svarende til den valgte tab af erhvervsevne variant

13 Bilag: Beskrivelse af dækninger tegnet som livsforsikring

13.1 Anvendte funktioner

13.1.1 Alder

Aldersberegning tager udgangspunkt i den tekniske fødselsdato.

Den tekniske fødselsdato er identisk med den rigtige fødselsdato, hvis dagen i den rigtige fødselsdato er den første dag i en kalendermåned. Ellers er den tekniske fødselsdato lig med den første dag i måneden efter den rigtige fødselsdato:

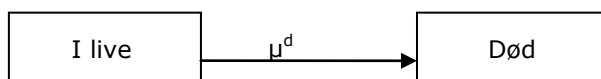
Alderen på en given dato dd.mm.yyyy for en person med teknisk fødselsdato DD.MM.YYYY beregnes som antallet af dage mellem dd.mm.yyyy og DD.MM.YYYY delt med 372, idet det forudsættes, at hver kalendermåned består af 31 dage. For måneder, der ifølge en sædvanlig kalender har mindre end 31 dage, forudsættes det, at der indlægges ekstra dage mellem den sidste dag i måneden og den første dag i den næste måned. Der vil således være 4 dage fra 28. februar til 1. marts. Er det skudår, vil de 3 dage af de 4 dage ligge mellem 29. februar og 1. marts.

13.2 Modeller og Formler

Lad x betegne pensionskundens alder.

Simpel liv-død model

Anvendes for dækninger uden indbetalingssikring.

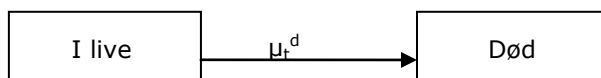

Intensiteten for død er givet ved:

$$\mu_x^d = a^d + 10^{b^d - 10 + c^d x}.$$

Liv-død model med levetidsforbedringer

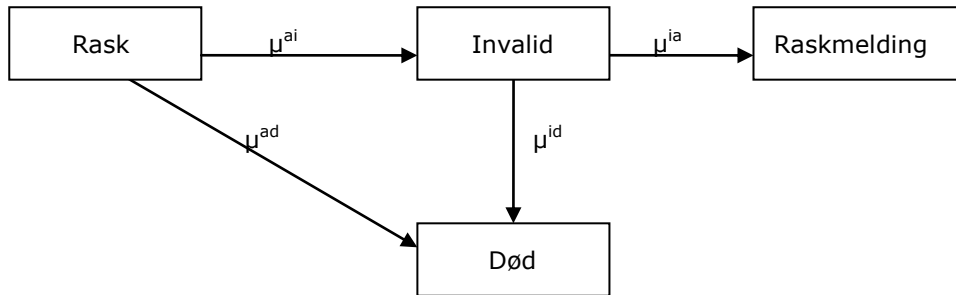
Anvendes på opsparingsdækninger til beregning af udbetalingssikring, hvor der tages højde for levetidsforbedringer.

Intensiteten for den forventede dødelighed til tid t er givet ved:

$$\mu_{x,t}^{d,pen} = \mu_{x,t}^{d,sik} = (a^{d,sik} + 10^{b^{d,sik} - 10 + c^{d,sik} x}) \cdot (1 - h^{d,sik})^t,$$

Model med raskmelding

Intensiteten for død som rask er givet ved:

$$\mu_x^{ad} = a^{ad} + 10^{b^{ad} - 10 + c^{ad}x}$$

Intensiteten for invaliditet som rask er givet ved:

$$\mu_x^{ai} = \begin{cases} \mu_x^{ai, \text{hel}} = a^{ai, \text{hel}} + 10^{b^{ai, \text{hel}} - 10 + c^{ai, \text{hel}}x} \\ \mu_x^{ai, \text{opfyldning}} = a^{ai, \text{opfyldning}} + 10^{b^{ai, \text{opfyldning}} - 10 + c^{ai, \text{opfyldning}}x} \end{cases}$$

Intensiteten for død som invalid efter v år som invalid er givet ved:

$$\mu_{x,v}^{id} = a_{v(i)}^{id} + 10^{b_{v(i)}^{id} - 10 + c_{v(i)}^{id}x}, \text{ for } v(i) \leq v < v(i+1),$$

hvor $[v(i), v(i+1))$ betegner det i 'te varighedsinterval med $0 = v(1)$ og $v(n+1) = \infty$.

Intensiteten for raskmelding som invalid efter v år som invalid er givet ved:

$$\mu_{x,v}^{ia} = a_{v(i)}^{ia} + 10^{b_{v(i)}^{ia} - 10 + c_{v(i)}^{ia}x}, \text{ for } v(i) \leq v < v(i+1),$$

hvor $[v(i), v(i+1))$ betegner det i 'te varighedsinterval med $0 = v(1)$ og $v(n+1) = \infty$.

Sandsynligheden, for at en x -årig invalid stadig er invalid i alder $x+t$ givet, at den x -årige har været invalid i v år, er givet ved:

$$p_{x,x+t,v}^{\bar{ii}} = \frac{p_{x-v,x+t,0}^{\bar{ii}}}{p_{x-v,x,0}^{\bar{ii}}},$$

$$p_{x,x+t,0}^{\bar{ii}} = e^{-\sum_{i=1}^n \int_{\min\{t,v(i)\}}^{\min\{t,v(i+1)\}} \mu_{x+s,v(i)}^{ia} + \mu_{x+s,v(i)}^{id} ds},$$

hvor $[v(i), v(i+1))$ betegner det i 'te varighedsinterval med $0 = v(1)$ og $v(n+1) = \infty$.

Sandsynligheden, for at en x -årig rask stadig er rask i alder $x+t$ er givet ved:

$$p_{x,x+t}^{aa} = e^{-\int_0^t \mu_{x+s}^{ai} + \mu_{x+s}^{ad} ds}$$

Sandsynligheden, for at en x -årig rask bliver invalid i alder $x+t$ er givet ved:

$$p_{x,x+t}^{ai} = \int_0^t p_{x,x+s}^{aa} \cdot \mu_{x+s}^{ai} \cdot p_{x+s,x+t,0}^{\bar{ii}} ds$$

Sandsynligheden, for at en x-årig stadig er i live i alder x+t er givet ved:

$$P_{x,x+t} = e^{-\int_0^t \mu_{x+s}^d ds},$$

$$P_{x,x+t}^{pen} = e^{-\int_0^t \mu_{x+s}^{d,pen} ds}.$$

Det forventede antal børn, som pensionskunden får mellem alder x-r og alder x er givet ved:

$$b_{x,r}^{obl} = \int_0^r c_{\tau-r+x} d\tau \text{ for obligatoriske dækninger,}$$

$$b_{x,r}^{fri} = k^{fri} \cdot b_{x,r}^{obl} \text{ for frivillige dækninger,}$$

hvor c_x er forældreskabsintensiteten givet ved:

$$c_x = a \cdot 10^{\frac{-(x-b)^2}{c-d}}.$$

Den anvendte diskonteringsfaktor er givet ved

$P(0,t) = \exp\left(-\int_0^t \delta(s) ds\right)$, hvor $\delta(s)$ er den instantane forward-rente på tid s, svarende til rentekurven $i(t)$, dvs.

$$P(0,t) = \frac{1}{(1+i(t))^t}.$$

Som rentekurve anvendes

$$i(t) = (i_{FT}(t) - \Delta i) * (1 - \rho_{PAL}),$$

hvor $i_{FT}(t)$ er Finanstilsynets rentekurve, og Δi og ρ_{PAL} fremgår af Bilag 13.

13.3 Beskrivelse af dækninger

13.3.1 Forsikringsdækninger ved død

13.3.1.1 Dækning 502: Livsforsikring – løbende udbetaling

Dækningen udregnes som om, der er tale om et engangsbeløb, som skal udbetales ved død. Ved død omregnes engangsudbetalingen til rater, som udbetales over den aftalte årrække.

Passivet for dødsfaldsdækning - engangsbeløb med

- risikoophør i alder $x + n$ ($min-ris-oph_{502} \leq x + n \leq max-ris-oph_{502}$)
- med ret til indbetalingssikring indtil alder $x + m$ ved tabt erhvervsevne ($min-pf-oph_{502} \leq x + m \leq max-pf-oph_{502}$)
- med ret til indbetalingssikring efter $k[tae] * 12$ måneders tab af erhvervsevne (tab af erhvervsevne-karens) – i praksis anvendes $k[tae] = 1$.
- $m \leq n$

er på en hovedforfaldsdato for indbetaling fastsat således:

1. hvis der er ret til indbetalings sikring ved invaliditet:

Bemærk, hvis $m \leq 0$, anvendes formlerne for dækningen under 2.

$$\begin{aligned}
 & K_{502}^a(x, k[tae], n, m) \\
 &= \int_0^{\min\{1; m; n\}} e^{-\int_0^t \delta(s) ds} * p_{x, x+t}^{aa} * (\mu_{x+t}^{ad} + \mu_{x+t}^{ai}) * \int_0^m e^{-\int_t^u \delta(s) ds} * p_{x+t, x+u, 0}^{\bar{ii}} * \mu_{x+u, u-t}^{id} du dt \\
 &\quad + \int_{\min\{1; m\}}^{\min\{1; n\}} e^{-\int_0^t \delta(s) ds} * p_{x, x+t} * \mu_{x+t}^d dt \\
 &\approx \int_0^{\min\{1; m; n\}} e^{-\int_0^t \delta(s) ds} * p_{x, x+t}^{aa} * (\mu_{x+t}^{ad} + \mu_{x+t}^{ai}) * \int_0^m e^{-\int_t^u \delta(s) ds} * p_{x+t, x+u, 0}^{\bar{ii}} * \mu_{x+u, u-t}^{id} du dt
 \end{aligned}$$

I praksis beregnes der kun værdier for hele værdier af x , $x + n$ og $x + m$ – og tilnærmelsen svarer derfor til den ønskede formel.

2. hvis der ikke er ret til indbetalings sikring:

$$K_{502}^a(x, n, m) = \int_0^{\min\{1; n\}} e^{-\int_0^t \delta(s) ds} * p_{x, x+t} * \mu_{x+t}^d dt$$

13.3.1.2 Dækning 503: Opsparings sikring af Livspensionsopsparing

Dækningen svarer til dækning 502.

13.3.1.3 Dækning 504: Børnepension – løbende, obligatorisk

Dækningen udbetales løbende til pensionskundens børn, hvis pensionskunden dør. Udbetalingen bortfalder ved børneudløb eller ved barnets død.

Passivet for Børnepension – løbende; obligatorisk indmeldelse med

- risikoophør i alder $x + n$ ($min\text{-}ris\text{-}oph_{504} \leq x + n \leq max\text{-}ris\text{-}oph_{504}$)
- børneudløb i alder b ($min\text{-}b\text{-}udløb_{504} \leq b \leq max\text{-}b\text{-}udløb_{504}$)
- med ret til indbetalings sikring indtil alder $x + m$ ved tabt erhvervsevne ($min\text{-}pf\text{-}oph_{504} \leq x + m \leq max\text{-}pf\text{-}oph_{504}$ & $m \leq n$)

- med ret til indbetalingsssikring efter $k[\text{tae}] * 12$ måneders tab af erhvervsevne (tab af erhvervsevne-karens) I praksis regnes værdi for $k[\text{tae}] = 1$.
- årlig regulering af den aktuelle udbetaling på r %

er på en hovedforfaldsdato for indbetaling fastsat således:

1. hvis der er ret til indbetalingsssikring ved invaliditet:

Bemærk, hvis $m \leq 0$, anvendes formlerne for dækningen under 2.

$$K_{504}^a(x, k[\text{tae}], b, r, n, m) = \int_0^{\min\{1;n\}} e^{-\int_0^t \delta(s) ds} * P_{x,x+t}^{aa} * (\mu_{x+t}^{ad} * \int_0^{t+b} b_{x+t,b-u+t}^{obl} * e^{-\int_t^u (\delta(s) - \ln(1+r)) ds} du + \mu_{x+t}^{ai} * \int_0^m e^{-\int_0^u \delta(s) ds} * P_{x+t,x+u,0}^{\bar{ii}} * \mu_{x+u,u-t}^{id} * \int_0^{u+b} b_{x+u,b-s+u}^{obl} * e^{-\int_u^s (\delta(v) - \ln(1+r)) dv} ds du) dt$$

2. Hvis der ikke er ret til indbetalingsssikring:

$$K_{504}^a(x, b, r, n) = \int_0^{\min\{1;n\}} e^{-\int_0^t \delta(s) ds} \cdot P_{x,x+t} \cdot \mu_{x+t}^d \cdot \int_0^{t+b} b_{x+t,b-u+t}^{obl} \cdot e^{-\int_t^u (\delta(s) - \ln(1+r)) ds} dudt$$

13.3.1.4 Dækning 505: Børnepension – løbende, frivillig

Dækningen svarer til dækning 504 – blot anvendes $b_{x,r}^{fri}$ i stedet for $b_{x,r}^{obl}$.

13.3.1.5 Dækning 506: Børnepension – engangsbeløb, obligatorisk

Dækningen udbetales som et engangsbeløb til pensionskundens børn, hvis pensionskunden dør.

Passivet for Børnepension – engangsbeløb; obligatorisk indmeldelse med

- risikooophør i alder $x + n$ ($\text{min-}ris\text{-oph}_{506} \leq x + n \leq \text{max-}ris\text{-oph}_{506}$)
- børneudløb i alder b ($\text{min-}b\text{-udløb}_{506} \leq b \leq \text{max-}b\text{-udløb}_{506}$)
- med ret til indbetalingsssikring indtil alder $x + m$ ved tabt erhvervsevne ($\text{min-pf-oph}_{506} \leq x + m \leq \text{max-pf-oph}_{506}$ & $m \leq n$)
- med ret til indbetalingsssikring efter $k[\text{tae}] * 12$ måneders tab af erhvervsevne (tab af erhvervsevne-karens) I praksis regnes værdi for $k[\text{tae}] = 1$.

er på en hovedforfaldsdato for indbetaling fastsat således:

1. Hvis der er ret til indbetalingsssikring ved invaliditet

Bemærk, hvis $m \leq 0$, anvendes formlerne for dækningen under 2.

$$K_{506}^a(x, k[\text{tae}], b, n, m) = \int_0^{\min\{1;n\}} e^{-\int_0^t \delta(s) ds} * P_{x,x+t}^{aa} * (\mu_{x+t}^{ad} * b_{x+t,b}^{obl} + \mu_{x+t}^{ai} * \int_0^m e^{-\int_0^u \delta(s) ds} * P_{x+t,x+u,0}^{\bar{ii}} * \mu_{x+u,u-t}^{id} * b_{x+u,b}^{obl} du) dt$$

2. Hvis der ikke er ret til indbetalings sikring:

$$K_{506}^a(x, b, n, m) = \int_0^{\min\{1; n\}} e^{-\int_0^t \delta(s) ds} * p_{x, x+t} * \mu_{x+t}^d * b_{x+t, b}^{obl} dt$$

Hvor $b_{x,r} = \int_0^r c_{\tau-r+x} d\tau$

13.3.1.6 Dækning 507: Børnepension – engangsbeløb, frivillig

Dækningen svarer til dækning 506 – blot anvendes $b_{x,r}^{fri}$ i stedet for $b_{x,r}^{obl}$.

13.3.2 Opsparingsdækninger

13.3.2.1 Dækning 601: Kapitalpension

Dækningen udbetales som et engangsbeløb ved pensionering eller død.

Passivet for opsparing til kapitalpension med

- udbetalingsopsættelsesalder i alder $x + c$ ($min-udb.ops_{601} \leq x + c \leq max-udb.ops_{601}$)

er fastsat således:

$$K_{601}(x, c) = e^{-\int_0^c \delta(s) ds}$$

13.3.2.2 Dækning 602: Ratepension

Dækningen udbetales i rater ved pensionering eller død.

Passivet for opsparing til ratepension med

- udbetalingsopsættelsesalder i alder $x + c$ ($min-udb.ops_{602} \leq x + c \leq max-udb.ops_{602}$)
- udbetalingsperiode g ($min-udb.periode_{602} \leq x + c + g \leq min-udb.periode_{602}$ & $0 \leq g$)

er fastsat således:

$$K_{602}(x, c, g) = e^{-\int_0^c \delta(s) ds} * \int_0^g e^{-\int_0^t \delta(s) ds} dt$$

13.3.2.3 Dækning 603: Livspension tidsbegrænset

Dækningen udbetales løbende ved pensionering i en given periode eller til pensionskunden dør.

Passivet for tidsbegrænset livspension med

- udbetalingsophør ved alder $x + q$ ($min-udb-oph_{603} \leq x + q \leq max-udb-oph_{603}$)

er fastsat således:

$$K_{603}(kt, x, q) = \int_0^q e^{-\int_0^t \delta(s) ds} * p_{x, x+t}^{pen}(kt) dt$$

Hvor $p_{x, x+t}^{pen}(kt)$ er anvendt til at markere, at dødsintensiteten er afhængig af kalendertid.

13.3.2.4 Dækning 604: Livspension livsvarig

Dækningen udbetales løbende ved pensionering indtil pensionskunden dør.

Passivet for livsvarig livspension er fastsat således:

$$K_{604}(kt, x) = \int_0^{\infty} e^{-\int_0^t \delta(s) ds} * p_{x, x+t}^{pen}(kt) dt$$

Hvor $p_{x, x+t}^{pen}(kt)$ er anvendt til at markere, at dødsintensiteten er afhængig af kalendertid.

13.3.2.5 Dækning 605: Opsat Livspension tidsbegrænset

Dækningen udbetales løbende ved pensionering i en på forhånd aftalt periode eller frem til pensionskundens død.

Passivet for tidsbegrænset opsat livspension med

- udbetalingsopsættelsesalder i alder $x + c$ ($min-udb.ops_{605} \leq x + c \leq max-udb.ops_{605}$)
- udbetalingsophør ved alder $x + q$ ($min-udb.oph_{605} \leq x + q \leq max-udb.oph_{605}$ & $c \leq q$ & $0 \leq q$)

er fastsat således:

$$K_{605}(kt, x, q, c) = \int_{\max\{0; c\}}^q e^{-\int_0^t \delta(s) ds} * p_{x, x+t}^{pen}(kt) dt$$

Hvor $p_{x, x+t}^{pen}(kt)$ er anvendt til at markere, at dødsintensiteten er afhængig af kalendertid.

13.3.2.6 Dækning 606: Opsat Livspension livsvarig

Dækningen udbetales løbende ved pensionering frem til pensionskundens død.

Passivet for Skattekode 1 opsparing, opsat livsvarig med

- udbetalingsopsættelsesalder i alder $x + c$ ($min-udb.ops_{606} \leq x + c \leq max-udb.ops_{606}$)

er fastsat således:

$$K_{606}(kt, x, c) = \int_{\max\{0; c\}}^{\infty} e^{-\int_0^t \delta(s) ds} * p_{x, x+t}^{pen}(kt) dt$$

Hvor $P_{x,x+t}^{pen}(kt)$ er anvendt til at markere at dødsintensiteten er afhængig af kalendertid.

13.3.3 Præmieaktiver

13.3.3.1 Dækning 901: Indbetalingssikring ved tab af erhvervsevne, hel ved halv.

Indbetalingssikringen anvendes hvis pensionskunden oplever en lægelig/helbredsmæssig såvel som en økonomisk erhvervsevnenedsættelse på mindst 50 %.

Passivet for indbetalingssikring med

- indbetalingssikringsophør i alder $x + m$ ($min-pf-oph_{901} \leq x + m \leq max-pf-oph_{901}$)
- påbegyndt indbetalingssikring efter $k[tae] * 12$ måneders tab af erhvervsevne (tab af erhvervsevne-karens). I praksis regnes værdi for $k[tae] = 1$.

bestemmes på en hovedforfaldsdato for indbetaling til

$$K_{901}^a(x, m, k[tae]) = \int_0^{\min\{1; m\}} e^{-\int_0^t \delta(s) ds} * P_{x, x+t}^{aa} * \mu_{x+t}^{ai} * \int_{+k[tae]}^{\max\{m; t+k[tae]\}} e^{-\int_t^u \delta(s) ds} * P_{x+t, x+u, 0}^{\bar{ii}} du dt$$

13.3.3.2 Dækning 902: Indbetalingssikring ved tab af erhvervsevne, opfyldning

Indbetalingssikringen anvendes hvis pensionskunden oplever en lægelig/helbredsmæssig erhvervsevnenedsættelse på mindst 50 % samt en økonomisk erhvervsevnenedsættelse på mindst 25 %.

Passivet for indbetalingssikring med

- indbetalingssikringsophør i alder $x + m$ ($min-pf-oph_{902} \leq x + m \leq max-pf-oph_{902}$)
- påbegyndt indbetalingssikring efter $k[tae] * 12$ måneders tab af erhvervsevne (tab af erhvervsevne-karens). I praksis regnes værdi for $k[tae] = 1$.

bestemmes efter samme formel som dækning 901.

13.3.3.3 Aktiv 904: Præmieaktiv med indbetalingssikring ved tab af erhvervsevne, hel ved halv

Aktivet er et 1-årigt præmieaktiv, som anvendes hvis der er ret til fuld indbetalingssikring ved lægelig/helbredsmæssig såvel som økonomisk erhvervsevnenedsættelse på mindst 50 %.

Nutidsværdien af indbetalingen med

- indbetalingssikringsophør i alder $x + m$ ($min-pf-oph_{904} \leq x + m \leq max-pf-oph_{904}$)
- påbegyndt indbetalingssikring efter $k[tae] * 12$ måneders tab af erhvervsevne (tab af erhvervsevne-karens). I praksis anvendes $k[tae] = 1$.

bestemmes på en hovedforfaldsdato for indbetaling til

$$K_{904}^a(x, m, k[tae]) = \int_0^{\min\{1; m\}} e^{-\int_0^t \delta(s) ds} * p_{x, x+t}^{aa} * (1 + \mu_{x+t}^{ai}) * \int_0^{\min\{m; t+k[tae]\}} e^{-\int_t^u \delta(s) ds} * p_{x+t, x+u, 0}^{\bar{ii}} du dt$$

13.3.3.4 Aktiv 905: Præmieaktiv med indbetalingssikring ved tab af erhvervsevne, opfyldning

Aktivet er et 1-årigt præmieaktiv, som anvendes hvis der er ret til fuld indbetalingssikring ved lægelig/helbredsmæssig erhvervsevnenedsættelse på mindst 50 % samt økonomisk erhvervsnedsættelse på mindst 25 %.

Nutidsværdien af indbetalingen med

- indbetalingssikringsophør i alder $x + m$ ($min-pf-oph_{905} \leq x + m \leq max-pf-oph_{905}$)
- påbegyndt indbetalingssikring efter $k[tae] * 12$ måneders tab af erhvervsevne (tab af erhvervsevne-karens). I praksis anvendes $k[tae] = 1$.

bestemmes efter samme formel som aktiv 904.

13.3.3.5 Aktiv 907: Præmieaktiv uden indbetalingssikring

Aktivet er et 1-årigt præmieaktiv, som anvendes, hvis der ikke (længere) er ret til indbetalingssikring.

Nutidsværdien af indbetalingen med

- indbetalingsophør i alder $x + n$ ($min-pf-oph_{907} \leq x + m \leq max-pf-oph_{907}$)

bestemmes på en hovedforfaldsdato for indbetaling til

$$K_{907}^a(x, n) = \int_0^{\min\{1; n\}} e^{-\int_0^t \delta(s) ds} * p_{x, x+t} dt$$

14 Bilag: Satser vedrørende "Omkostninger"

14.1 Satser vedrørende "Service & Rådgivning"

Årlig pris i kr. for Servicepakke

	Direkte betjent	Mægler betjent	AMP ordning
Koncern+kunde/Koncernkunde	456	564	456
Storkunde/kerne-kunde	600	708	600
Stamkunde/Servicekunde	660	744	660
Pensionskunder uden firmapensionsordning	828	-	828
Indbetalingsfri pensionsordning	504	-	-
Pensionsordning under udbetaling	504	-	-

Årlig pris i kr. for Personlig rådgivning til pensionskunder

	Direkte betjent	Mægler betjent	AMP ordning
Koncern+kunde/Koncernkunde	396	-	264
Storkunde/kerne-kunde	468	-	360
Stamkunde/Servicekunde	564	-	468
Pensionskunder uden firmapensionsordning	864	-	864
Indbetalingsfri pensionsordning	-	-	-
Pensionsordning under udbetaling	-	-	-

Årlig pris i kr. for Telefonisk rådgivning til pensionskunder

	Direkte betjent	Mægler betjent	AMP ordning
Koncern+kunde/Koncernkunde	198	-	132
Storkunde/kernekunde	234	-	180
Stamkunde/Servicekunde	282	-	234
Pensionskunder uden firmapensionsordning	432	-	432
Indbetalingsfri pensionsordning	-	-	-
Pensionsordning under udbetaling	-	-	-

Årlig pris i kr. for Virksomhedsrådgivning til virksomhedskunder

	Direkte betjent	Mægler betjent	AMP ordning
Koncern+kunde/Koncernkunde	30	30	30
Storkunde/kernekunde	36	36	36
Stamkunde/Servicekunde	39	39	39

Årlig pris i kr. for solidarisk betaling for Specifikke serviceydelser

	Direkte betjent	Mægler betjent	AMP ordning
Koncern+kunde/Koncernkunde	100	100	100

Opkrævningsmetode for pensionskunder uden firmapensionsordning, indbetalingsfri pensionsordning og pensionsordninger under udbetaling (Fordelingsnøgle)

	Trækkes som fast beløb	Trækkes som procent af opsparing
Pensionskunder uden firmapensionsordning	100 %	0 %
Indbetalingsfri pensionsordning	28,57 %	71,43 %
Pensionsordning under udbetaling*	-	-

*Opkrævningsmetode for pensionsordning under udbetaling anmeldes, når den tages i brug.

Minimum- og maksimumprocent pro anno af opsparingen på laveste trin

	Minimum	Maksimum
Laveste trin omkostninger	0,2	0,8

14.2 Satser vedrørende "Specifikke serviceydelser"

Prisen for specifikke serviceydelser i kr.

	AMP ordninger		Øvrige	
	Selvbetjening via portal	PFA håndtering	Selvbetjening via portal	PFA håndtering
Indtræden i ordning	-	0	10	10
Udtræden af ordning	-	0	10	10
Ændring af investeringsprofil i PFA Investorer	200	400	200	400
Ændring af udbetalingssikring i PFA Investorer	50	400	50	400
Handel af opsparing i Du Investorer	0	400	0	400
Ændring af indbetalingens fordeling i Du Investorer	50	400	50	400
Ændring af ønsket udbetalingsstart	100	400	100	400
Flytning af opsparing mellem koncepter	100	400	100	400
Ændring af indbetalingens fordeling mellem koncepter	50	400	50	400
Til-/fravalg af KundeKapital	100	400	100	400
Intern overførsel til PFA Plus inden for jobskifteaftale	-	-	-	-

Intern overførsel til PFA Plus- uden for jobskifteaftale	-	-	-	-
Intern overførsel fra PFA Plus inden for jobskifteaftale	-	-	-	-
Intern overførsel fra PFA Plus- uden for jobskifteaftale	-	-	-	-
Ekstern overførsel fra PFA	-	1000	-	1000
Ekstern overførsel til PFA	-	1000	-	1000
Ophævelse af pensionsbevis	-	1000	-	1000
Deling af pensionsbevis	-	1000	-	1000
Samling af pensionsbeviser	-	1000	-	1000
Ændring af forsikringsdækning	100	400	100	400
Specialrådgivning til pensionskunde	-	1000	-	1000
Kompleks beregning til pensionskunde	-	1000	-	1000
Kompleks ændring af pensionsbevis	-	1000	-	1000

Pris i kr. for transaktionsbaseret rådgivning

	Direkte betjent		AMP ordning	
	Telefonisk rådgivning	Personlig rådgivning	Telefonisk rådgivning	Personlig rådgivning
Koncern+kunde/Koncernkunde	400	800	400	800
Storkunde/kernekunde	450	900	450	900
Stamkunde/Servicekunde	500	1100	500	1100
Pensionskunder uden firmapensionsordning	600	1500	600	1500
Indbetalingsfri pensionsordning	600	1500	600	1500
Pensionsordning under udbetaling	600	1500	600	1500

14.3 Satser vedrørende "Opsparing"

Pro anno priser i procent af opsparingen ekskl. Individuel KundeKapital for opsparingsomkostninger

	Aktier	Obligationer	Pengemarked	Garanti
PFA Investorer	0,1	0,05	0,02	0,05
Du investerer	0,0	0,0	0,0	0,0

14.4 Satser vedrørende "Handler"

Handelsomkostninger ved køb og salg i Du Investorer i procent af handelsværdien

Kurtage	0,00
---------	------

14.5 Satser vedrørende "Administration af udbetalingssikring"

Pro anno pris i procent af opsparingen for administration af udbetalingssikring

Administration af udbetalingssikring	0,01
--------------------------------------	------

14.6 Satser vedrørende "Forsikringsadministration"

Pris for administration af forsikring i procent af prisen for forsikringsdækningen

	Koncern+kunde/ Koncernkunde	Storkunde/ kernekunde	Stamkunde/ Servicekunde	Privat police	Indbetalingsfri pensionsordning
Dækning ved nedsat erhvervsevne	4	5	6	7	-
Indbetalingssikring på opsparing	4	5	6	7	-
Engangsudbetaling ved nedsat erhvervsevne	4	5	6	7	-
Engangsudbetaling ved dødsfald	3	3	4	4	4
Engangsudbetaling til børn (ved død)	3	3	4	4	-
Løbende udbetaling til børn (ved død)	3	3	4	4	-

14.7 Satser vedrørende "Betaling til basiskapitalen"

Pro anno pris i procent af opsparingen (ekskl. IKK) for betaling til basiskapital

Betaling til basiskapital	0,10
---------------------------	------

15 Bilag: Satser vedrørende "Dækninger" og generelle satser

15.1 Satser vedrørende "Dækninger"

Udbetalingsophør			
<i>min-udb.oph₆₀₃</i>	60	<i>max-udb.oph₆₀₃</i>	90
<i>min-udb.oph₆₀₅</i>		<i>max-udb.oph₆₀₅</i>	

Udbetalingsperiode			
<i>min-udb.periode₆₀₂</i>	70	<i>max-udb.periode₆₀₂</i>	87

Indbetalingsophør			
<i>min-pb-oph₉₀₇</i>	60	<i>max-pb-oph₉₀₇</i>	70

Udbetalingsopsættelsesalder			
<i>min-udb.ops₆₀₁</i>		<i>max-udb.ops₆₀₁</i>	85
<i>min-udb.ops₆₀₂</i>	60	<i>max-udb.ops₆₀₂</i>	77
<i>min-udb.ops₆₀₄</i>		<i>max-udb.ops₆₀₄</i>	85
<i>min-udb.ops₆₀₄</i>		<i>max-udb.ops₆₀₄</i>	

Risikoophør			
<i>min-ris-oph₅₀₂</i>	60	<i>max-ris-oph₅₀₂</i>	70
<i>min-ris-oph₅₀₄</i>		<i>max-ris-oph₅₀₄</i>	99

Børneudløb			
<i>min-b-udløb₅₀₄</i>	16	<i>max-b-udløb₅₀₄</i>	70
<i>in-b-udløb₅₀₆</i>		<i>max-b-udløb₅₀₆</i>	

Indbetalingssikringsophør

<i>min-pf-oph</i> ₅₀₂		<i>max-pf-oph</i> ₅₀₂	
<i>min-pf-oph</i> ₅₀₄		<i>max-pf-oph</i> ₅₀₄	
<i>min-pf-oph</i> ₉₀₁		<i>max-pf-oph</i> ₉₀₁	
<i>min-pf-oph</i> ₉₀₂	60	<i>max-pf-oph</i> ₉₀₂	70
<i>min-pf-oph</i> ₉₀₃		<i>max-pf-oph</i> ₉₀₃	
<i>min-pf-oph</i> ₉₀₄		<i>max-pf-oph</i> ₉₀₄	
<i>min-pf-oph</i> ₉₀₅		<i>max-pf-oph</i> ₉₀₅	
<i>min-pf-oph</i> ₉₀₇		<i>max-pf-oph</i> ₉₀₇	

Intensiteter til prisberegning

	a	b	c	h	v	x
μ_x^d	0,0000432	4,898215509	0,047196			
$\mu_{x,t}^{d,pen} = \mu_{x,t}^{d,sik}$	0,00001368	4,549728496	0,048705	0,025		
μ_x^{ad}	0,0000396	4,852357509	0,047196			$x \leq 70$
	0,0000432	4,898215509	0,047196			$x > 70$
$\mu_x^{ai} = \mu_x^{ai,hel}$	0	5,829303509	0,033636			
$\mu_x^{ai} = \mu_x^{ai,opfyldning}$	0	6,120768684	0,033636			
$\mu_{x,v(i)}^{id}$	0,004521	6,737439	0,035795		$v \leq v(2) = 2$	
	0,000236	7,023992	0,022186		$v > v(2) = 2$	
$\mu_{x,v(i)}^{ia}$	0,4535674	-0,0070378	23		$v \leq v(2) = 2$	
	0,2147816	-0,0042801	28		$v > v(2) = 2$	

Forældreskabsintensitet

	a	b	c	d	x
C_x	0				$x \leq 15$
	0,15	28	12	12	$x > 15$

Rentelementer

Δi	0,5 pct.
P_{PAL}	0,15.

15.2 Generelle satser

Generelle satser

k^{fri}	1,3
<i>DødsdækningBeløb</i>	10.000 kr.
<i>KompPar</i>	6
<i>Rente_A</i>	1,8 % p.a.
<i>Rente_B</i>	0 % p.a.
<i>IndbetalingsfriPensionsordning_grænse</i>	Fastsættes senere
<i>IKK_MinimumReserve</i>	500 kr.